

Asianro IIS/286/14.06.00.00/2022

13 § Sekajätteen jätteenkuljetusjärjestelmä

Ylä-Savon jätehuoltolautakunta 11.4.2024 § 13

Vs. jätehuoltopäällikön päätösehdotus

Ylä-Savon jätehuoltolautakunta päättää edellä esitettyjen selvitysten perusteella, että jätehuoltolautakunnan toimialueen kunnista Iisalmissa, Keiteleellä, Kiuruvedellä, Lapinlahdella, Sonkajärvellä ja Vieremällä poistutaan kiinteistön haltijan järjestämästä jätteenkuljetuksesta ja siirrytään kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen sekajätekeräyksen osalta.

Nykyinen kiinteistönhaltijan järjestämä jätteenkuljetusjärjestelmä lakkaa Iisalmissa, Keiteleellä, Kiuruvedellä, Lapinlahdella, Sonkajärvellä ja Vieremällä 31.12.2027 ja kunnan järjestämä jätteenkuljetus alkaa kuntien alueella 1.1.2028.

Kilpailutukset suoritetaan jätelain mukaisesti ja kunnallisen jäteyhtiön tulee suorittaa kattava markkinavuoropuhelu jätteenkuljetusyritysten kanssa ennen kilpailutuksia.

Ylä-Savon jätehuoltolautakunta laittaa kuljetusjärjestelmää koskevan päätöksen julkisesti nähtäville 12.4.2024-22.5.2024.

Päätös

Keskustelun kuluessa Tiina Tanskanen esitti, että lautakunta hylkää tehdyn ehdotuksen jätteenkuljetusjärjestelmän muuttamisesta kunnalliseksi jätteenkuljetusjärjestelmäksi ja pysytään edelleen nykyisessä järjestelmässä kehittämällä sitä yhdessä paikallisten yritysten kanssa. Meidän on järkevämpää kehittää kierrätystä ja pyrkiä vähentämään jätemääriä, kuin lisätä polttoon menevän jätteen määrää.

Viranomaisten ja jätehuoltolautakunnan tulee jatkossakin toimia hyvässä yhteistyössä alueen yrittäjien kanssa ja pyrkiä kehittämään uusia innovaatioita, sekä kannustaa yrityksiä kehittymään ja kehittämään jätteiden kierrätystä, lajittelua ja jätemäärien hallintaa.

Koko ehdotus on pöytäkirjan liitteenä. Keskusteluissa kävi esille, että lautakunta katsoo, että jätelain 37 § täyttyy Ylä-Savon alueella.

Esitystä kannatti Arja Kärkkäinen.

Iisalmen kaupunki
p. 017 272 31
kirjaamo@iisalmi.fi,
etunimi.sukunimi@iisalmi.fi

Puheenjohtaja totesi, että koska oli tehty esittelijän ehdotuksesta poikkeava, kannatettu ehdotus, on asiassa äänestettävä. Äänestystavaksi hyväksyttiin kädennostoäänestys. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne, jotka kannattavat esittelijän päätösehdotusta äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat Tiina Tanskasen esitystä, äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin. Suoritetussa äänestyksessä annettiin 1 JAA-ääntä (Mehtonen) ja 6 EI-ääntä (Kolari, Kärkkäinen, Luukkonen, Marttila, Tanskanen, Väänänen).

Ylä-Savon jätehuoltolautakunnan päätökseksi tuli näin Tiina Tanskasen esitys.

Vs. jätehuoltopäällikkö Daniela Aivanen jätti eriävän mielipiteen.

Valmistelu

vs. jätehuoltopäällikkö Daniela Aivanen, p. 040 661 7282

Tiivistelmä

Jätelain 32 §:n mukaan kunnan vastuulla on järjestää asumisessa syntyvän jätteen sekä kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvän yhdyskuntajätteen jätehuolto. Kunnan vastuulla on myös liikehuoneistossa syntyvä yhdyskuntajäte, jos se kerätään yhdessä asumisen tai kunnan hallinto- ja palvelutoiminnan jätteen kanssa.

Ylä-Savon jätehuoltolautakunta on käsitellyt jätteenkuljetusjärjestelmää vuosina 2013 ja 2023. Alueella on käytössä jätehuoltolautakunnan päätöksen (10.12.2013 § 47) mukaisesti kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus. Jätelain 37 §:n mukaisesti kunnan on seurattava ja valvottava jätteenkuljetusjärjestelmästä tehdyn päätöksen täytäntöönpanoa ja sen edellytysten täyttymistä sekä tarvittaessa käsiteltävä jätteenkuljetusta koskeva asia uudelleen. Jos jätelain 37.1 § ehdot täyttyvät, jätteenkuljetus voidaan järjestää kiinteistön haltijan kilpailuttamana. Asiasta tehtyjen selvitysten perusteella jätelain 37.1 § ehdot kiinteistönhaltijan järjestämälle jätteenkuljetukselle eivät täyty toimialueella.

Kunnan on huolehdittava, että kunnallisella jätehuoltovastuulla olevan jätteen kuljetus järjestetään kiinteistön haltijan järjestämästä vastaanottoaikasta käsittelyyn. Jätteenkuljetuksessa on kyse julkisesta välttämättömyyspalvelusta, jonka on toimittava kaikissa oloissa, kaikkina aikoina ja kaikilla alueilla. Jätelain mukainen ensisijainen jätteenkuljetusjärjestelmä on kunnan järjestämä jätteenkuljetus (JL 36 §). Jätelain 36 §:n mukaan kunnan on kiinteistöittäisten jätteenkuljetuspalvelujen hankintoja suunnitellissaan:

1. tehtävä markkinakartoitus;

2. määriteltävä tarjouspyynnössä jätteenkuljetuspalvelujen kesto;
3. hankinnat ajoitettava siten että kaiken kokoisilla yrityksillä on mahdollisuudet osallistua tarjouskilpailuihin;
4. kuljetushankinnat on kilpailutettava osiin jaettuna siten, että useampi kuin yksi yritys voidaan valita palvelun tuottajaksi.

Uusi jätelaki tuli voimaan 19.7.2021. Jätelain muutoksen myötä kunta kilpailuttaa ja järjestää erilliskerättävien jätteiden kuljetuksen kiinteistöiltä kaikkialla Suomessa. Erilliskerättävien jätteiden osalta kuljetusjärjestelmä muuttuu niissä kunnissa, joissa kunta on siirtänyt päätöksellään jätteiden erilliskeräyksen asuinkiinteistön haltijan järjestettäväksi. Täten Ylä-Savossa on 1.7.2023 alkaen ollut käytössä kaksoiskuljetusjärjestelmä. Pienmetallijätteen ja pakkausjätteiden kuljetukset kunta on järjestänyt 1.7.2023 lähtien. Biojätteen osalta kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen siirrytään 1.7.2024 alkaen. Päätöksessä käsitellään kuntavastuun alaisia jätteitä, jotka määrittää jätelain 32 §:ssä. Sako- ja umpikaivolietteet rajataan tämän päätöksen ulkopuolelle.

Asian käsittely

Jätehuoltoviranomainen aloitti asian valmistelun keväällä 2022. Ylä-Savon jätehuoltolautakunta käsiteli kuljetusjärjestelmää koskevaa asiaa kokouksessaan 14.6.2022. Jätehuoltolautakunta pyysi kunnilta lausuntoa sekä asetti kuljetusjärjestelmä asiaan liittyvät materiaalit julkisesti nähtäville jätehuoltolautakunnan ja toimialueen kuntien verkkosivuille ja varasi hallintolain 41 §:n mukaisen vaikutusmahdollisuuden mielipiteiden lausumiseen asiasta. Lisäksi avattiin kuntalaisille kysely asiaan liittyen. Saapuneita lausuntoja ja mielipiteitä sekä kuntalaisille suunnatun kyselyn tuloksia käsiteltiin jätehuoltolautakunnassa 13.9.2022. Tällöin päätettiin, että ennen jätteenkuljetusjärjestelmästä päättämistä teetätetään yritysvaikutusten arviointi. Yritysvaikutusten arvioinnin suoritti Ympäristökonsultointi EcoChange Oy. Osana yritysvaikutustenarviointia suoritettiin alueen jätteenkuljetusyrityksille kysely. Yritysvaikutusten arviointi raportista järjestettiin Ylä-Savon jätehuoltolautakunnan jäsenille ja alueen jätteenkuljetusyrityksille yhteinen keskustelutilaisuus 12.1.2023. Keskustelutilaisuudessa mukana olivat myös Iisalmen kaupungin elinkeinojohtaja, yrittäjäyhdistysten edustaja ja kunnallisen jäteyhtiön toimitusjohtaja.

Ylä-Savon jätehuoltolautakunta päätti kokouksessaan 1.3.2023 jatkaa jätehuoltolautakunnan toimialueella kiinteistön haltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa. Ylä-Savon jätehuoltolautakunta perusteli päätöstään sillä, että yrittäjäyys on tärkeää jokaiselle kunnalle ja kaupungille, sekä perustuen

kuntien puoltaviin lausuntoihin kiinteistönhaltijan järjestämästä jätteenkuljetuksesta. Ylä-Savon Vihreät ry teki kunnallisvalituksen Itä-Suomen hallinto-oikeudelle Ylä-Savon jätehuoltolautakunnan päätöksestä. Valituksessaan Ylä-Savon Vihreät ry vaati kyseistä päätöstä kumottavaksi lainvastaisena. Itä-Suomen hallinto-oikeus kumosi päätöksellään 11.10.2023 nro 2262/2023 dno 600/03.04.04.19/2023 Ylä-Savon jätehuoltolautakunnan päätöksen 1.3.2023 (§ 10) ja palautti asian jätehuoltolautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi. Hallinto-oikeuden päätökseen ei haettu muutosta. Sekajätteen kuljetusjärjestelmää koskeva päätös on käsiteltävä hallinto-oikeuden ratkaisun mukaisesti uudelleen.

Pohjois-Savon ELY-keskus toimittanut Ylä-Savon jätehuoltolautakunnalle 5.2.2024 päivätyn selvityspyynnön (POSELY/530/2024) koskien kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen toimimattomuutta Pielaveden kunnan alueella. Pohjois-Savon ELY-keskus pyytää selvitystä 31.3.2024 mennessä. Selvityspyynnön mukaisen selvityksen toimittamiseen on pyydetty lisää aikaa 30.4.2024 asti, jonka Pohjois-Savon ELY-keskus on myöntänyt.

Jätteenkuljetusjärjestelmästä päättäminen

Jätteenkuljetus tulee järjestää lähtökohtaisesti kunnan järjestämänä jätteenkuljetuksena (36 §, JL). Kiinteistöittäiselle jätteenkuljetukselle on asetettu vaatimukset jätelain 35 §:n 2 momentissa, jonka mukaan kiinteistöittäinen jätteenkuljetus on järjestämistavasta riippumatta järjestettävä niin, että tarjolla on jätteen kuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin. Vaihtoehtoisesti kunta voi tehdä päätöksen siirtymisestä kiinteistön haltijan järjestämään jätteenkuljetukseen (37 §), jos kaikki jätelain 37.1 § ehdot täyttyvät. Edellytyksenä on, että seuraavat ehdot täyttyvät päätettäessä kiinteistönhaltijan järjestämästä jätteenkuljetuksesta.

1. Alueella on tarjolla jätteenkuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin;
2. kiinteistönhaltijan järjestämä jätteenkuljetus edistää jätehuollon yleistä toimivuutta kunnassa, tukee jätehuollon alueellista kehittämistä eikä aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle;
3. kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetusjärjestelmän vaikutukset arvioidaan kokonaisuutena myönteisiksi ottaen huomioon vaikutukset kotitalouksien asemaan sekä yritysten ja viranomaisten toimintaan.

Jos päätetään siirtyä kiinteistönhaltijan järjestämästä jätteenkuljetuksesta kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen, päätöksessä on määrättävä kiinteistönhaltijan järjestämän jätteenkuljetuksen lakkaamisajankohdasta, joka voi olla aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua päätöksen tekemisestä. Kunta voi

kuitenkin päättää aikaisemmasta lakkaamisajankohdasta alueella, jolla jätteenkuljetuspalveluja ei ole tarjolla tai sen saatavuus on merkittävästi heikentynyt ja tästä voi seurata roskaantumista taikka haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle.

Jätelain 37.1 § ehtojen täyttyminen

Itä-Suomen hallinto-oikeus toteaa päätöksessään jätehuoltolautakunnan sekajätteen kuljetusjärjestelmää koskevan päätöksen 1.3.2023 § 10 olevan lainvastainen, sillä asiassa ei ole osoitettu, että jätelain 37.1 §:n edellytykset kiinteistönhaltijan järjestämän jätteenkuljetuksen käyttöönotolle täyttyisivät Ylä-Savon jätehuoltolautakunnan alueella. Jätteenkuljetusjärjestelmän tulee kaikilta osin täyttää jätelain 37 §:n edellytykset.

ELY-keskus katsoo 5.2.2024 päivätyssä selvityspyynnössä (POSELY/530/2024) että siirtyminen kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen koko Ylä-Savon alueella on perusteltua, sillä kiinteistönhaltijan järjestämän jätteenkuljetuksen edellytyksen eivät täyty Pielaveden kunnan alueella.

Jätehuoltoviranomaisen tekemän selvityksen (Jätehuoltopalvelut Ylä-Savon alueella) perusteella jätelain 37 § ehdot kiinteistön haltijan järjestämälle jätteenkuljetukselle eivät täyty. Asukkaat eivät ole yhdenvertaisessa asemassa kunnan sisällä. Jäteastioiden tyhjennysmaksut voivat vaihdella alueella asiakkaan kilpailutusvoiman ja alueen kilpailutilanteen mukaan, sillä osa kuntien asukkaista asuu alueilla, joilla jätteenkuljetuspalveluita tarjoaa vain yksi yritys. Aito mahdollisuus valita jätehuollon palvelut kustannustehokkaan kilpailutuksen myötä eivät toteudu. Kuljetusyrittäjät ovat kertoneet, että erityisesti haja-asutusalueella palveluita ei välttämättä pystytä tarjoamaan, sillä liian suuri poikkeama ajoreitiltä ei ole taloudellisesti kannattavaa. Kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen hintojen kohtuullisuutta on vaikea arvioida, sillä maksut ovat yrityksen ja asiakkaan keskenään sopimat eivätkä ne ole julkisesti saatavilla. Jätehuollon rakentuminen alueittain vain yhden jätteenkuljetusyrittäjän varaan vaarantaa jätehuollon toimintavarmuuden. Jäteastioiden liikätäyttö ja viivästyneet tyhjennykset voivat johtaa ympäristön roskaantumiseen, jyrsiäongelmaan ja jätteiden polttamiseen, mistä voi seurata haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle.

Kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa kuljetushinta ja mahdolliset lisäpalveluiden kustannukset määräytyvät yhteiskilpailutuksen perusteella, ei kuljetusyrittäjän itsenäisesti päättämänä. Lisäksi neuvonta tehostuu ja asukkaiden asiointi helpottuu, kun kaikki palvelut voi tilata samasta paikasta. Jäteyhtiön järjestämän keräyksen alueella asiakkaita informoidaan etukäteen tulevista poikkeuksellisista keräysajoista ja muista muutoksista. Palvelut

tuotetaan jätehuoltomääräysten mukaisesti, syrjimättömästi ja tasapuolisesti koko Ylä-Savon jätehuoltolautakunnan alueella. Jätehuollon palvelun kustannukset ovat yhtenevät huolimatta siitä, sijaitseeko kiinteistö haja-asutusalueella vai taajamassa. Jäteyhtiö tarvitsee toimintansa tueksi jätteenkuljetusyrityksiä, sillä jäteyhtiö ei omista pakkaavia jäteautoja, vaan kuljetukset hoidetaan kilpailutettujen sopimusten myötä.

Pakkausjätteiden ja biojätteen osalta siirrytään kokonaisuudessaan kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen vuosina 2023-2024. Pakkausjätteiden eli muovi-, kartonki- ja lasipakkausjätteen sekä metallin keräys siirtyi Ylä-Savon Jätehuolto Oy:lle 1.7.2023 ja biojätteen osalta kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen siirrytään 1.7.2024. Tällöin kiinteistönhaltijan järjestämä jätteenkuljetus jäisi käyttöön vain sekajätteen osalta, eikä sitä voi yhdistää muiden jätelajien jätteenkuljetuksiin. Kaksoiskuljetusjärjestelmä ei edistä jätehuollon toimivuutta tai alueellista kehittämistä sekä estää jätteenkuljetuksen ja jätehuollon suunnittelun kokonaisuutena. Kunnan järjestämässä kuljetuksessa voidaan tarjota seka- ja biojätteen monilokeropalvelua pientaloille ja syväkeräyspalvelua taloyhtiöille sekä voidaan kehittää korttelikeräyspisteitä.

Nykyinen jätteenkuljetusjärjestelmä ei luo tarpeeksi vakaata ympäristöä kuljetusyritysten investoinneille ja kehittämiselle. Uusien yritysten tuleminen markkinoille muutoin kuin yritysostojen kautta on vaikeaa tai mahdotonta. Kunnan järjestämän kuljetuksen kilpailutuksissa huomioidaan eri kokoisten yritysten mahdollisuudet toimia markkinoilla. Kunnan järjestämä jätteenkuljetus lisää kilpailua ja edistää markkinoiden toimivuutta.

Ylä-Savon alueella jätteenkuljetukseen liittymisaste on heikko. Koko alueella vain 52 % kaikista yhden ja kahden asunnon taloista sekä vapaa-ajan kiinteistöistä on tilannut jätteenkuljetuksen. Yhden ja kahden asunnon taloista, joissa on asukkaita, on jätehuoltoon liittynyt 83 %. Koska liittymisvelvollisuus kunnalliseen jätehuoltojärjestelmään koskee kaikkia käytössä olevia ja käytettävissä olevia asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöjä, on todellinen jätehuoltoon liittymisaste yhden ja kahden asunnon taloista 64 %. Vapaa-ajan asuntojen osalta jätehuoltoon on liittynyt vain 12 %. Nykyisessä järjestelmässä jätteenkuljetukseen liittymättömien suuri osuus aiheuttaa roskaantumista ja lisää jätteiden hävittämistä polttamalla. Jätteenkuljetuksia tilatessa ei kaikilta osin noudateta Ylä-Savon jätehuoltomääräyksiä. Kaikista jätehuoltoon liittyneistä kiinteistöistä ainakin 14 % on liittynyt jätteiden keräykseen jätehuoltomääräysten vastaisella tyhjennysvälillä. Osalla kiinteistöistä tyhjennykset tapahtuvat ainoastaan tilauksesta.

Jätehuoltoviranomaisen tehtäviin kuuluu seurata kiinteistöjen jätehuoltojärjestelyiden asianmukaisuutta. Jätehuoltoviranomainen pitää lakisääteistä jätteenkuljetusrekisteriä, jonne merkitään jätteenkuljetusyritysten toimittamat kuljetustiedot. Lisäksi rekisteriin merkitään hyväksytyt jätteenkuljetusten keskeytykset ja tiedot yhteisistä jäteastioista eli jätekimpoista. Jätteenkuljetusrekisterin avulla jätehuoltoviranomainen seuraa alueen kiinteistöjen jätteenkuljetukseen liittymistä ja jätehuoltomääräyksien noudattamista. Kiinteistön haltijan järjestämässä kuljetuksessa seuranta on jälkikäteistä ja vaatii lisäksi suurta työmäärää. Jätteen kuljettajan on jätelain 39.2 §:n mukaisesti annettava vähintään neljännesvuosittain sähköisesti muokattavassa muodossa ajantasaiset tiedot kunnan jätehuoltoviranomaiselle kiinteistöistä, joilta jätettä on 35 §:n tai 41 §:n 3 momentin mukaisesti noudettu, sekä jäteastioiden tyhjennyskerroista kiinteistöittäin ja jätelajeittain. Jätteenkuljetusyritykset ovat pääosin toimittaneet tiedot noudetuista jätteistä ajallaan, mutta toisinaan viivettä on ollut useita kuukausia, eikä tietoja ole kaikkien kvartaalien osalta toimitettu tietopyynnöstä huolimatta.

Kiinteistön haltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa jätehuoltoviranomaisella ei ole mahdollista kehottaa tehokkaasti asukkaita tilaamaan jätteenkuljetuksen kiinteistölleen. Lisäksi on käynyt ilmi, että osa jo aiemmin kehotetuista kiinteistöistä ovat irtautuneet uudelleen jätteen kuljetuksesta. Kehotusten yhteydessä on ilmennyt tapauksia, joissa asukkaalla on voimassa oleva jätehuoltosopimus jätteenkuljetusyrityksen kanssa, mutta jätteen tyhjennyksiä koskevaa tietoa ei ole jätteenkuljetusyrityksen toimittamissa raporteissa. Kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa jätteenkuljetuksen seuranta on tehokkaampaa ja ajantasaisempaa jätteenkuljetusrekisteriin reaaliaikaisesti päivittyvien tyhjennystietojen ansiosta.

Kiinteistön haltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa maksuvaikeuksiin joutuneen kiinteistön maksamattomat laskut voivat johtaa jätehuoltopalvelun lakkauttamiseen eikä kiinteistö saa tarvitsemiaan jätehuoltopalveluita. Jätehuoltoviranomaisen tietoon on tullut tapauksia, joissa asukkaiden jäteastiat ovat jääneet tyhjentyneinä pitkältikin ajalta maksamattomien laskujen takia. Jätteenkuljetuksessa on kyse julkisesta välttämättömyyspalvelusta ja jätehuollon keskeytyminen voi aiheuttaa vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Viime kädessä kunta vastaa kotitalouksien jätteenkuljetusten saatavuudesta. Kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa asiakkaan jätehuoltoa ei ole mahdollista keskeyttää maksamattomien laskujen takia. Kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa jätemaksu on julkisoikeudellinen maksu ja sellaisenaan suoraan

ulosottokelpoinen.

Kunnan järjestämän kuljetuksen keskitetty kilpailutus ja optimoitu reititys alentaa CO2 päästöjä. Lisäksi kunnan järjestämä jätteenkeräys mahdollistaa kunnalle suuremman vaikutusvallan jätteenkuljetuksista aiheutuvan melun sääntelyyn.

Alueen kunnilta pyydettiin jätteenkuljetusjärjestelmää koskevassa asiassa lausunnot 20.6.2023-31.8.2022 järjestetyn kuulemisen yhteydessä. Lapinlahden kunnanhallituksen ja Vieremän kunnanhallituksen lausunnot puolsivat kunnan järjestämää jätteenkuljetusta. Iisalmen kaupunginhallitus, Kiuruveden kaupunginhallitus, Keiteleen kaupunginhallitus ja Sonkajärven kaupunginhallitus puolsivat kiinteistön haltijan järjestämää jätteenkuljetusta.

Kuljetusjärjestelmäselvitys ja muu päätöksenteon pohjana oleva materiaali

Kuljetusjärjestelmäselvitys

Taustamuistio kuljetusjärjestelmäselvityksestä jätelain 37.1 § edellytysten täyttymiseksi on tehty virkatyönä. Kuljetusjärjestelmäselvityksessä on käytetty alueen kuljetusyrityksiltä saatuja kuljetustietoja, jätehuoltoviranomaisen ylläpitämää jätehuoltorekisteriä sekä kirjallisia- ja verkkolähteitä. Lisäksi materiaalina on käytetty Jätteenkuljetusjärjestelmien vertailu ja arvio tulevaisuudesta Ylä-Savossa raporttia, jonka on tehnyt ulkopuolinen konsultti. Tilaaajana on ollut Iisalmen kaupungin Konserni- ja elinvoimapalvelut / KESTO-hanke.

Lausunnot ja mielipiteet

Lausuntojen ja mielipiteiden osalta vastaanotettiin yksitoista lausuntoa, kolme kannanottoa ja yksi mielipide kuljetusjärjestelmäasiasta. Lisäksi kuntalaisille oli avoinna verkkokysely kuljetusjärjestelmään liittyen. Jätehuoltoviranomaisen päätöksen tulee perustua ainoastaan jätelain tulkintaan. Kuntien ja muiden mielipiteen esittäjien kannanotot eivät voi olla ainoastaan päätöksenteon pohjana.

Yritysvaikutusten arviointi

Yritysvaikutusten arviointi on suoritettu ulkopuolisen konsultin toimesta. Mahdollisella jätteiden kuljetusten kilpailutuksella on arvioinnin mukaan 6 positiivista, 12 neutraalia ja 2 negatiivista vaikutusta. Negatiiviset vaikutukset on arvioitu vähäisiksi.

Vaikutusarviointi

Päätös toteuttaa strategian tavoitteita Inspiroiva Iisalmi, Ihana Iisalmi,

Iisalmen kaupunki
p. 017 272 31
kirjaamo@iisalmi.fi,
etunimi.sukunimi@iisalmi.fi

Ihmeiden Iisalmi ja Kestävä kuntatalous. Päättös on pitkävaikutteinen ja sillä on myönteinen vaikutus ihmisten terveyteen ja hyvinvointiin. Päättöksellä on myönteisiä ilmastovaikutuksia sekä erityisiä vaikutuksia yritysten toimintaan.

Muutoksenhaku

3. Kunnallisvalitus

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Toimenpiteet, otteet

Ylä-Savon kuntien kirjaamot, päätös nähtäville alueen kuntien tietoverkkoon
Ylä-Savon jätehuolto Oy

Liitteet

Ote: Ylä-Savon jätehuoltolautakunta 7.11.2023 § 38 Itä-Suomen hallinto-oikeuden sekajätteen kuljetusjärjestelmää koskeva ratkaisu

Ote: Ylä-Savon jätehuoltolautakunta 01.03.2023 § 10 Sekajätteen jätteenkuljetusjärjestelmä

Vastaehdotus Ylä-Savon jätehuoltolautakunta 11.4.2024 § 13

Oheisaineisto

Itä-Suomen hallinto-oikeuden sekajätteen kuljetusjärjestelmää koskeva ratkaisu

Sekajätteen lajittelututkimus ja jäteastioiden täyttöastetutkimus Ylä-Savon jätehuolto Oy:n toiminta-alueella

Perusraportti, Kysely jätteenkuljetusjärjestelmästä Ylä-Savossa, salassa pidettävä JulkL 24,1 § 32) kohta

Sekajätteen jätteenkuljetusjärjestelmän muutoksen yritysvaikutusten arviointi Ylä-Savon jätehuoltoyrityksille, ei verkkojulkinen

Sekajätteen jätteenkuljetusjärjestelmä yritysvaikutusten arviointi kuljetusyrittäjien vastaukset, salassa pidettävä JulkL 24,1 § 20) kohta

Jätehuoltoon liittymisaste Ylä-Savossa

Jätehuoltopalvelut Ylä-Savon alueella

Yhtenveto vastaanotetuista lausunnoista ja kannanotoista sekä vastineet, ei verkkojulkinen

Saapuneet lausunnot, kannanotot ja mielipiteet, ei verkkojulkinen

Tiedot saapuneista lausunnoista, kannanotoista ja mielipiteistä ja jätteenkuljetusjärjestelmä Ylä-Savossa kyselyn tulokset, julkinen

Pohjois-Savon Ely-keskuksen selvityspyyntö, kiinteistöittaisen

jätteenkuljetuksen toimimattomuus Pielaveden kunnan alueella,

POSELY/530/2024

Selvitystyö: JULKINEN jätteenkuljetusjärjestelmien vertailu ja arvio

tulevaisuudesta Ylä-Savossa

MUUTOKSENHAKU

- Lainvoimaisuus** Jos päätöksestä ei valiteta viimeistään 22.5.2024, se tulee lainvoimaiseksi 23.5.2024.
- Pöytäkirja nähtävänä** Pöytäkirja on laitettu nähtäville 12.4.2024 Iisalmen kaupungin verkkosivuille <http://julkaisu.iisalmi.fi>
- Tiedoksianto** Asianosaiset:

Asianro IIS/286/14.06.00.00/2022

38 § Itä-Suomen hallinto-oikeuden sekajätteen kuljetusjärjestelmää koskeva ratkaisu

Ylä-Savon jätehuoltolautakunta 7.11.2023 § 38

Vs. jätehuoltopäällikön päätösehdotus

Ylä-Savon jätehuoltolautakunta merkitsee tiedoksi Itä-Suomen hallinto-oikeuden päätöksen 11.10.2023 No 2262/2023 Dno 600/03.04.04.19/2023 eikä hae muutosta valittamalla asiasta korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Päätös

Hyväksyttiin.

Valmistelu

vs. jätehuoltopäällikkö Pinja Lehti, p. 040 661 7282

Ylä-Savon jätehuoltolautakunta on 1.3.2023 (§ 10) tehnyt päätöksen jatkaa toimialueellaan jätelain 37 §:n mukaisessa kiinteistön haltijan järjestämässä jätteenkuljetusmallissa ja siten olla siirtymättä jätelain 36 §:n mukaiseen kunnan järjestämään jätteenkuljetusmalliin. Jätehuoltolautakunnan tekemästä päätöksestä jätettiin määräajassa valitus Itä-Suomen hallinto-oikeuteen, joka on 11.10.2023 antanut asiassa ratkaisunsa. Itä-Suomen hallinto-oikeus on päätöksellään 11.10.2023 nro 2262/2023 dno 600/03.04.04.19/2023 kumonnut Ylä-Savon jätehuoltolautakunnan päätöksen 1.3.2023 (§ 10) ja palauttanut asian jätehuoltolautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi.

Hallinto-oikeuden ratkaisussa todetaan, että jätteenkuljetusjärjestelmän tulee kaikilta osin täyttää jätelain 37 §:n edellytykset. Itä-Suomen hallinto-oikeuden ratkaisun mukaan jätehuoltolautakunnan päätös 1.3.2023 (§ 10) on lainvastainen, sillä asiassa ei ole osoitettu, että jätelain mukaiset edellytykset jatkaa kiinteistön haltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa Ylä-Savon jätehuoltolautakunnan toimialueella täyttyvät.

Päätöksen perusteluissa Itä-Suomen hallinto-oikeus toteaa, ettei jätehuoltolautakunnan päätöksessä ole riittävällä tasolla tuotu ilmi mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet päätöksen teossa. Jätehuoltolautakunta ei myöskään ole päätöksessään ottanut kantaa asian käsittelyn yhteydessä esitettyihin selvityksiin, joiden mukaan jätelain 37 §:n mukaiset edellytykset eivät kaikilta osin toimialueella täyty.

Hallinto-oikeuden päätöksen mukaisesti sekajätteen kuljetusjärjestelmää

Iisalmen kaupunki
p. 017 272 31
kirjaamo@iisalmi.fi,
etunimi.sukunimi@iisalmi.fi

koskeva päätös on otettava jätehuoltolautakunnan uudelleen käsiteltäväksi. Asian uudelleen käsittelyssä on otettava asianmukaisesti huomioon jätelain 37 §:ssä asetetut edellytykset jatkaa kiinteistönhaltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa. Asiassa uudelleen tehtävän päätöksen perustelussa tulee ottaa huomioon hallintolain 31 §:n mukainen viranomaisen velvollisuus huolehtia asian ratkaisemiseksi riittävät ja asianmukaiset tarvittavat tiedot ja selvitykset.

Itä-Suomen hallinto-oikeuden päätökseen voi hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, mikäli korkein hallinto-oikeus myöntää valituslupan. Valituslupaa tulee hakea 30 päivää hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä eli viimeistään 10.11.2023. Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n mukaiset valituslupan myöntämisen perusteet on kuvattu hallinto-oikeuden päätöksen liitteenä toimitetussa valitusosoituksessa.

Itä-Suomen hallinto-oikeuden päätös ja sen perusteet palauttaa asia Ylä-Savon jätehuoltolautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi vastaavat aikaisempaa jätteenkuljetusjärjestelmäpäätöksistä syntyntä oikeuskäytäntöä. Vuosikirjapäätöksen KHO 2016:19 mukaisesti päätettäessä jatkaa kiinteistön haltijan järjestämässä jätteenkuljetusmallissa tulee päätöksen perustua jätelain 37 §:n edellytyksien täyttymiseen ja edellytysten arvioinnin tulee perustua hallintolain 31 §:n mukaisiin riittäviin selvityksiin.

Muutoksenhaku

1A. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Oheisaineisto

Itä-Suomen hallinto-oikeuden sekajätteen kuljetusjärjestelmää koskeva ratkaisu

MUUTOKSENHAKU

1. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta

1 A. Päätöksestä ei saa tehdä kunnallisvalitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Lainvoimaisuus

Pöytäkirja nähtävänä Pöytäkirja on laitettu nähtäville 8.11.2023 Iisalmen kaupungin verkkosivuille <http://julkaisu.iisalmi.fi>

Tiedoksianto

Asianosaiset:

AsianrollIS/286/14.06.00.00/2022

10 § Sekajätteen jätteenkuljetusjärjestelmä

Ylä-Savon jätehuoltolautakunta 14.6.2022 § 11

Valmistelu

Valmistelijana jätehuoltopäällikkö Terhi Lylyjärvi, p. 040 661 7282

Ylä-Savon jätehuoltolautakunta on käsitellyt
jätteenkuljetusjärjestelmää vuonna 2013 (10.4.2013 § 9).

Päätöksessä käsitellään kuntavastuun alaisia jätteitä, jotka
määritellään jätelain 32 §:ssä. Sako- ja umpikaivolietteet rajataan
tämän päätöksen ulkopuolelle.

Jätelain 36 § nojalla kiinteistöittäinen jätteenkuljetus voidaan
järjestää kunnan järjestämänä jätteenkuljetuksena, jolloin jäteyhtiö
huolehtii jätteenkuljetuksen kilpailuttamisesta hankintalain ja
jätelain mukaisesti siten, että kuljetusyrittäjillä on tasapuoliset
mahdollisuudet osallistua kunnan jätehuoltopalveluiden
tuottamiseen. Sopimussuhde tehdään jäteyhtiön ja kuljetusyrityksen
välillä. Kyseessä on julkisoikeudellinen palvelu, josta perittävä maksu
määrätään jätetaksassa. Kuljetushinta ja mahdolliset lisäpalveluiden
kustannukset määräytyvät yhteiskilpailutuksen perusteella, ei
kuljetusyrittäjän itsenäisesti päättämänä. Kiinteistönhaltijan
järjestämänä, kiinteistönhaltija sopii valitsemansa kuljetusyrittäjän
kanssa jätteenkuljetuksen järjestämästään keräyspaikasta kunnan
määräämään vastaanottopaikkaan. Sopimus on yksityisoikeudellinen
ja jätetaksassa määritellään maksu jätteenkäsittelyn osalta.
Kuljetusyrittäjä määrittelee kuljetuskustannushinnat itsenäisesti.

Jätelain 37 §:n mukaisesti kunnan on seurattava ja valvottava jätteenkuljetusjärjestelmästä tehdyn päätöksen täytäntöönpanoa ja sen edellytysten täyttymistä sekä tarvittaessa käsiteltävä jätteenkuljetusta koskeva asia uudelleen.

Jätelaissa kunnan järjestämä jätteenkuljetus on oletettuna kuljetusjärjestelmänä. Kiinteistönhaltijan järjestämänä se voidaan järjestää vain jätelain 35 §:ssä ja 37 §:ssä annettujen kriteerien täytyessä. Tehtyjen selvitysten ja saadun asiakaspalautteen perusteella voidaan todeta, että jätelain vaatimukset eivät täyty kaikilta osin Ylä-Savon jätehuoltolautakunnan toiminta-alueella.

Kuljetusjärjestelmäarviointi on suoritettu ulkopuolisen konsultin toimesta vuonna 2021 KESTO-hankkeessa. KESTO- Kestävän energiankäytön, materiaalitehokkuuden ja ilmaston seudullinen toimintasuunnitelma -hankkeen päätehtävänä oli laatia seudulliset ilmasto-ohjelmat ja kuntakohtaiset ilmaston toimintasuunnitelmat Ylä-Savon seudulle. Hanketta hallinnoi Navitas Kehitys Oy. Raportissa ennakoitiin myös muita jätelain muutoksia. Lisäksi jätehuoltoviranomainen on seurannut ja arvioinut toimintaa aktiivisesti vuosien aikana ja keskustellut säännöllisesti ympäristönsuojelupuolen ja jäteyhtiön kanssa kuljetusjärjestelmän tilasta. Jätehuoltoviranomainen on laatinut taustamuistion, jonka tavoitteena oli selvittää Ylä-Savon alueen jätehuollon järjestämistapaa verraten sitä mahdollisuuksien mukaan erilaisiin tutkimuksiin ja toteuttamistapoihin muualla Suomessa.

Tehtyjen selvitysten perusteella jätehuollon kaksoisjärjestelmästä esitetään poistumista siirtymäajan jälkeen koko Ylä-Savon alueella. Siirtymäaika on minimissään jätelain säätämä 3 vuotta päätöksenteosta. Aikaisintaan kuljetusjärjestelmä muuttuu vuoden 2026 alusta.

Vuonna 2021 voimaantullut jätelaki siirtää kiinteistönhaltijan järjestämästä jätteenkuljetuksesta kunnan järjestämäksi jätteenkuljetukseksi yli 5 asuinhuoneistojen kiinteistöjen pakkausjätteiden keräyksen taajamissa heinäkuussa 2023 alkaen. 10 000 taajaman omakotitaloasukkaiden biojätteiden keräys siirtyy kiinteistönhaltijan järjestämästä jätehuollosta kunnan järjestämäksi 19.7.2024 alkaen. Samalla siirtyy myös 5 asuinhuoneiston biojätteenkeräys kunnan järjestämäksi jätteenkuljetukseksi.

Ylä-Savossa on sekajätteiden keräyksessä tällä hetkellä kiinteistönhaltijan järjestämä jätteenkuljetus. Jätehuoltolautakunta esittää sekajätteiden kuljetukset järjestettäväksi kunnan järjestämänä palveluna vuoden 2026 alusta alkaen.

Ylä-Savossa on biojätteiden osalta käytössä kaksoisjärjestelmä, josta poistutaan lakiperusteisesti kokonaisuudessaan kunnan järjestämään palveluun siirtymäsäännöksen myötä vuoden 2024 aikana. Biojätteiden kuljetusjärjestelmämuutos koskee Sonkajärven ja osaa Lapinlahden kunnan ja Iisalmen taajamaa.

Pakkausjätteiden osalta käytössä on tällä hetkellä kiinteistönhaltijan järjestämä jätteenkuljetus, mistä siirrytään lakiperusteisesti 2023 heinäkuussa kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen.

Ylä-Savon jätehuoltolautakunnan alueella ei ole jätelain 35 §:n edellyttämällä tavalla tarjolla jätteenkuljetuspalveluita kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin. Yläsavalaiset ovat olleet osin tyytymättömiä saamaansa jätehuollon palveluun, valituksia on tullut ympäristönsuojeluviranomaisille, ympäristöterveyspalveluihin, Ylä-Savon jätehuoltolautakunnalle ja jäteyhtiölle.

Nykyinen kiinteistönhaltijan järjestämä jätteenkuljetus ei kaikilta osin edistä jätehuollon yleistä toimivuutta eikä kehitä palveluita alueellisesti. Alueen jätteenkuljetusyrittäjistä osa on kehittänyt jätehuollon keräystä muovinkeräyksen osalta tarjoten muovinkeräystä vapaaehtoisena keräyspalveluna. Kaikkien yritysten kuljetuskalusto ei täytä puhtaiden ajoneuvojen direktiivien vaatimuksia. Nykyinen malli on aiheuttanut tietyillä alueilla haittaa ympäristölle alueiden roskaantumisena johtuen astioiden ylitäytöstä ja astioiden väärinkäytöksistä. Nykyinen järjestelmä ei anna kotitalouksilla jokaisessa tilanteessa kotitalouden vaatimuksiin parhaiten sopivaa palvelua palveluntarjonnan puutteen vuoksi. Nykyjärjestelmässä viranomaistoiminta jää vaillinaiseksi ja jätelain nojalla annettuja vaikutusmahdollisuuksia jää käyttämättä.

Yleisissä keskusteluissa on käynyt ilmi, että asukkaat ovat kiinnittäneet huomiota vanhaan kuljetuskalustoon. Lisäksi asukkaat harmittelevat sitä, että tietyllä katuosuudella kulkee usean eri yrityksen jäteautoja. Toisaalta osa asukkaista asuu sellaisilla alueilla, ettei jätteenkuljetuspalveluita tarjoa kuin vain yksi yrittäjä. Aito mahdollisuus valita jätehuollon palvelut kustannustehokkaan kilpailutuksen myötä eivät toteudu kaikilla alueilla. Asukkaat toivovat saavansa jätehuoltopalvelut kustannustehokkaasti ja hyötyvänsä jäteyhtiön kilpailuttamasta hinnasta, missä suuren volyymin tuoma tehokkuus näkyy halvempana sekajäteastian tyhjennyshintana asiakkaalle. Asukkaat ovat antaneet palautetta huonosta asiakaspalvelusta jätteenkuljetusyrittäjien osalta. Puheluihin tai yhteydenottoihin ei ole vastattu asiakkaan toivomassa ajassa. Poikkeavista keräysajoista ei informoida, mikä voi johtaa astioiden liikatäyttöön. Asukkaat ovat kertoneet säilyttävänsä jätteitä kotona, kun tyhjennysajat venyvät sovitusta. Asukkaat ovat kertoneet, ettei jätteenkuljetusyritykset aina tarjoa tyhjennyksiä asiakkaan

tarvitsemalla tiheydellä vedoten väärin perustein jätelakiin ja kiinteistön sijaintiin haja-asutusalueella. Yleisesti tällaisessa tapauksessa on kyse kotitaloudesta, mikä ei halua kompostoida, kiinteistö sijaitsee haja-asutusalueella ja kiinteistö haluaa noudattaa jätehuoltomääräysten 2 viikon tyhjennysväliä. Osa asukkaista on tyytyväisiä alueen jätehuoltoon.

Alueen ympäristönsuojeluviranomaiset kokevat uhkasakkomenettelyn jätehuoltoon liittymättömien kiinteistöjen osalta kankeaksi ja aikaa vieväksi prosessiksi. Uhkasakkomenettelyn laiminlyönnin seurauksena, asiaa voidaan kärajaoikeudessa, mikä puolestaan kuormittaa Poliisia. Valvontamenettelyn myötä osa kiinteistöistä on hoitaneet jätehuollon paperilla kuntoon, mutta kuljetustiedoista paljastuu, ettei tyhjennyksiä ole ko. kiinteistöille aloitettu osassa tapauksista missään vaiheessa. Jäteyhtiön järjestämän jätehuollon myötä, alueelle perustettava aluekeräyspisteverkoston tarjoama palvelu on ympäristönsuojeluviranomaisista hyvä ratkaisu. Jätehuoltoon omalla astialla liittymättömät kiinteistöt osoitetaan ympäristönsuojeluviranomaisen toimesta tietyn määrätyn aluekeräyspisteen käyttäjäksi ja näin jätelain vaatimus jokaisen kiinteistön kuulumisesta jätehuollon piiriin täyttyy.

Ympäristöterveyspalveluista jätehuoltolautakuntaan ollaan oltu yhteydessä tilanteissa, joissa isot kimppakeräyskontit ovat olleet rikkiinäisiä tai huonokuntoisia, haittaeläimet ovat rikkoneet ylitäysien astioiden viereen jätettyjä jätessäkkejä ja levittäneet roskia ympäristöön. Samoin taho on ollut yhteydessä asukkaiden ilmoitettua, ettei jäteastioita ole tyhjennetty sovitun mukaisesti tiettyjen tyhjennysväliviikkojen mukaisesti.

Jätehuoltolautakunnan viranomainen on työskennellyt jätehuoltolautakunnassa vuodesta 2013 alkaen ja kerännyt

toimintavuosien ajalta asiakaspalautteita jätehuoltoon liittyen. Monet kritiikkiä saaneet jätehuollon kohdat ovat huomioitu paremmin kunnan eli jäteyhtiön järjestämässä jätteenkuljetuksessa.

Jäteyhtiön järjestämänä jätteenkuljetuksien asiakaspalvelu on yhtenevää koko alueella. Jäteyhtiön järjestämän keräyksen alueella asiakkaita informoidaan etukäteen tulevista poikkeuksellisista keräysajoista ja muista muutoksista. Asiakkaat pystyvät itse muokkaamaan sähköisesti hyvin joustavasti kiinteistönsä jätehuollon palveluja tarpeen mukaan. Ilmoitus kompostoinnista hoituu myös sähköisen järjestelmän kautta. Palvelut tuotetaan jätehuoltomääräysten mukaisesti, syrjimättömästi ja tasapuolisesti koko Ylä-Savon jätehuoltolautakunnan alueella. Jäteyhtiön hallinnoidessa kuljetuksia, aluekeräyspisteverkosto perustetaan palvelemaan kiinteistöjä, jotka eivät tarvitse kiinteistölleen jäteastiaa, vaan haluavat käyttää aluekeräyspistettä. Liittymisvelvollisuuden seuranta on helpompaa, kun kuljetustiedot näkyvät ajantasaisesti jätehuoltoviranomaiselle. Jätehuollon palvelun kustannukset ovat yhtenevät huolimatta siitä, sijaitseeko kiinteistö haja-asutusalueella vai taajamassa. Jäteyhtiön kilpailuttaessa keräykset, asiakkaat hyötyvät volyymibisneksen mukanaan tuomista usein halvemmista jätehuollon kustannuksista. Jäteyhtiö tarvitsee toimintansa tueksi jätteenkuljetusyrityksiä, sillä jäteyhtiö ei omista pakkaavia jäteautoja vaan kuljetukset hoidetaan kilpailutettujen sopimusten myötä. Jäteyhtiön ollessa voittoa tavoittelematon yhtiö, se kehittää asiakkailleen aktiivisesti koko ajan palvelua, mikä vastaa kuntalaisten tarpeeseen parhaalla mahdollisella tavalla. Tällaista palvelua ovat muun muassa ekopisteverkoston ylläpito ja kuljetusjärjestelmän muuttuessa sekajätteiden osalta aluekeräyspisteverkoston ylläpito. Jäteyhtiön järjestämänä kuljetuspalvelut on optimoituja, jätehuoltomääräyksien mukaisia ja mahdollistavat nykyistä laajemmin palveluntarjonnan.

KESTO-hankkeen selvitys osoitti kunnan järjestämän jätteenkuljetuksen vähentävän ajokilometrejä ja pienentävän kasvihuonekaasupäästöjä verrattuna kiinteistönhaltijan järjestämään kuljetukseen. Kunnan järjestämässä keräyksessä hinta on keskimäärin pienempi kuin kiinteistön järjestämässä keräyksessä.

Strategisten tavoitteiden ja yritysvaikutusten arviointi sekä kuntien päätösten ennakoarviointimenettely

Päätös toteuttaa strategian tavoitetta

1. Inspiroiva lisalmi
2. Ihana lisalmi
3. Ihmeiden lisalmi
4. Kestävä kuntatalous

Päätöksessä asetetaan kuljetusjärjestelmämuutos kuultaville. Kuulemisella ei ole erityisiä vaikutuksia yrityksiin, ihmisten terveyteen ja hyvinvointiin. Kuljetusjärjestelmän muutoksesta tehdään päätös tulleiden lausuntojen ja mielipiteiden perusteella myöhemmin vuoden 2022 aikana.

lisalmen strategiassa arvoina on mm. rohkeus ja ympäristövastuullisuus. Rohkeus uudistaa vanhoja toimintatapoja ja reagoida muuttuvaan toimintaympäristöön. Ympäristövastuullisuuden osiossa mainitaan hyvä logistiikka, minkä kautta saavutetaan kustannussäästöjä. Jätteenkuljetusjärjestelmän muuttaminen kunnan järjestämäksi toteuttaa strategian arvoja.

Lisätietona jaetaan

- KESTO-hanke, Jätteenkuljetusjärjestelmien vertailu ja arvio tulevaisuudesta Ylä-Savossa

- Sekajätteen lajittelututkimus ja jäteastioiden täyttöastetutkimus
Ylä-Savon jätehuolto Oy:n toiminta-alueella
- Jätehuoltopalvelut Ylä-Savon alueella- raportti

Jätehuoltopäällikön päätösehdotus

KESTO-hankkeessa tehdyn jätteenkuljetusjärjestelmien vertailu ja arvio tulevaisuudesta- raportin perusteella ja viranomaisten saadun palautteen perusteella jätehuollon kiinteistönhaltijan järjestämästä jätteenkuljetuksesta sekajätekeräyksessä esitetään luovuttavan siirtymäajan jälkeen vuoden 2026 alusta alkaen. Siirtymäaika on noin 3 vuotta päätöksenteosta. Siirtymäajan jälkeen jäteyhtiö järjestää Ylä-Savossa kokonaisuudessaan kotitalouksien jätteenkeräykset.

Jätehuoltolautakunta varaa ennen kuljetusjärjestelmäpäätöksen tekemistä ja järjestelmän muuttamista kaikille, joiden elinympäristöön, työntekoon tai muihin oloihin päätöksenteolla voi olla huomattava vaikutus, mahdollisuuden saada tietoa asian käsittelyn lähtökohdista ja lausua mielipiteensä asiasta jätelain 38 §:n ja hallintolain 41 §:n mukaisesti. Hallintolain ja jätelain mukainen kuuleminen alkaa 20.6.2022 ja päättyy 31.8.2022 klo 15:00.

Asia valmistellaan kuulemisen jälkeen päätöksentekoon.

Ylä-Savon jätehuoltolautakunta avaa sähköisen kanavan mielipiteiden ja palautteiden jättämiseksi kuulemisen ajaksi. Palautteet kerätään ja niistä laaditaan erillinen raportti Ylä-Savon jätehuoltolautakunnalle.

Päätös

Hyväksyttiin.

Muutoksenhaku

1 A. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Toimenpiteet, otteet

- Lausuntopyyntö jäsenkunnille
- ilmoitus paikallislehtiin
- Ipoinnitiimi /ilmoitustaulu
- Toiminta-alueen kirjaamot
- Ylä-Savon Jätehuolto Oy

Ylä-Savon jätehuoltolautakunta 13.9.2022 § 17

Valmistelu

Valmistelijana vt. jätehuoltopäällikkö Piia-Reetta Kiljunen, p.
040 661 7282

Jätehuoltolautakunta päätti kokouksessaan 14.6.2022 § 11 laittaa jätteen kuljetusjärjestelmää koskevat materiaalit yleisesti nähtäville. Lisäksi jätehuoltolautakunta päätti ennen kuljetusjärjestelmää koskevaa päätöksen tekoa varata kaikille, joiden elinympäristöön, työntekoon tai muihin oloihin päätöksenteolla voi olla huomattava vaikutus, mahdollisuuden saada tietoa asian käsittelyn lähtökohdista ja lausua mielipiteensä jätelain 38 §:n ja hallintolain 41 §:n mukaisesti.

Pöytäkirjanote liitteineen ja ilmoitus asian vireilläolosta ja vaikutusmahdollisuuksista pidettiin nähtävillä jätehuoltolautakunnan internet-sivuilla sekä jätehuoltolautakunnan toimialueen kunnissa sekä sähköisesti kuntien verkkosivuilla 20.6.2022-31.8.2022 välisenä aikana. Lisäksi Ylä-Savon jätehuoltolautakunnan www-sivuilla oli avoinna kysely jätteenkuljetusjärjestelmään liittyen. Viralliset

kannanotot tuli jättää joko sähköisesti tai kirjallisesti lisälmen kaupungin kirjaamoon 31.8.2022 klo 15:00 mennessä.

Alueen kunnilta pyydettiin asiasta lausunto. Lisäksi alueen kirjaamoihin, Ylä-Savon jätehuolto Oy:lle, Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskukselle ja alueella toimiville jätteenkuljetusyrityksille (pois lukien vain sako- ja umpikaivolietettä kuljettavat yritykset) toimitettiin pöytäkirjanote liitteineen tiedoksi asian vireilläolosta.

Kuulemisaikana julkaistiin kahdesti lehti-ilmoitukset asian vireilläolosta alueen paikallislehdissä. Lisäksi alueen kunnat mainostivat jätehuoltolautakunnan sivuilla olevaa kyselyä omissa sosiaalisen median kanavissaan.

Määräaikaan mennessä vastaanotettiin kymmenen (10) lausuntoa, kolme (3) kannanottoa ja yksi (1) mielipide kuljetusjärjestelmä-asiasta. Määräajan jälkeen saapui yksi (1) lausunto. Lausunnon ovat antaneet lisälmen kaupunginhallitus, Kiuruveden kaupunginhallitus, Keitelelen kunnanhallitus, Lapinlahden kunnanhallitus, Pielaveden kunnanhallitus, Sonkajärven kunnanhallitus, Vieremän kunnanhallitus, Nilakan ympäristölautakunta, Ylä-Savon jätehuolto Oy, SKAL Ympäristöyritykset ry ja Ympäristöhuolto Sovi Oy. Kannanoton jättivät Savon yrittäjät, Suomen kuljetus ja logistiikka SKAL ry sekä SKAL ympäristöyritykset yhdessä, Erkki Kastari Oy ja Pohjois-Savon ELY-keskus. Mielipiteen asiaan jätti L&T Ympäristöpalvelut Oy.

Lapinlahden kunnanhallituksen, Pielaveden kunnanhallituksen, Vieremän kunnanhallituksen, Nilakan ympäristölautakunnan, Ylä-Savon jätehuolto Oy:n ja Pohjois-Savon ELY-keskuksen lausunnot/kannanotot puolsivat kunnan järjestämää jätteenkuljetusjärjestelmää.

Puoltavissa kannanotoissa esille nousivat asiakasnäkökulmat, viranomaisnäkökulmat ja ympäristönäkökulmat. Lisäksi Vieremän ja Pielaveden kunnanhallituksien lausunnoissa jätehuoltolautakunnalle ehdotettiin yritysvaikutusten arviointia ennen jätteenkuljetusjärjestelmän päätöksentekoa.

Iisalmen kaupunginhallitus, Kiuruveden kaupunginhallitus, Keiteleen kunnanhallitus, Sonkajärven kunnanhallitus, Ympäristöhuolto Sovi Oy, L&T ympäristöpalvelut Oy, Erkki Kastari Oy, SKAL ympäristöyritykset ry ja Savon yrittäjät, Suomen kuljetus ja logistiikka SKAL ry sekä SKAL ympäristöyritykset yhdessä puolsivat kiinteistön haltijan järjestämää jätteenkuljetusta. Kuljetusjärjestelmän muutosta vastustavissa lausunnoissa esille nousi paikallisten yritysten pärjääminen kunnan kilpailuttamassa järjestelmässä, sekä esitettiin nykyisen kiinteistönhaltijan järjestämän jätteenkuljetuksen toimivan hyvin alueella.

Jätehuoltolautakunnan nettisivuilla olevaan kyselyyn vastauksia annettiin 315 kappaletta. Kyselyyn vastanneista 234 ei kannattanut siirtymistä kiinteistönhaltijan järjestämästä jätteenkuljetuksesta kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen. Ei vastauksien perusteluina nousi esiin halu säilyttää nykyinen toimiva järjestelmä, hinta ja kustannusten nousu, palvelun laadun mahdollinen huonontuminen, halu kilpailuttaa itse palvelun tuottaja sekä halu tukea paikallista yrittäjää. Vastanneista 81 kannatti jätteiden kuljetuksen siirtämistä kunnan vastuulle. Kyllä vastauksien perusteluissa esiin nousi jätehuollon palvelujen tasapuolisuuden parantuminen sekä palvelun laadun parantuminen, hinta ja kustannustehokkuus sekä ympäristönäkökulmat.

Koska kyselyyn vastattiin anonymisti ja vastaajalta ei vaadittu rekisteröitymistä / tunnistautumista on mahdollista, että sama vastaaja on jättänyt useamman vastauksen. Tämä myös näkyi

annettuina identtisinä vastauksina. Vastaajien määrä suhteutettuna Ylä-Savon väestömäärään on 0,61 %, joten vastaajien osuus väestöstä on hyvin pieni.

Jätehuoltoviranomaisen toimivaltaan kuuluu päättää siitä, järjestetäänkö kiinteistöittäinen jätteenkuljetus kunnassa tai sen osassa kunnan vai kiinteistön haltijan järjestämänä jätteenkuljetuksena. Päätettäessä kiinteistöittäisestä jätteenkuljetusjärjestelmästä on jätehuoltoviranomaisen tehtävä asiassa hallintolain mukainen valituskelpoinen päätös. Päätöksenteko on viranomaistoimintaa ja jätehuoltoviranomaisena toimiva Ylä-Savon jätehuoltolautakunta ratkaisee asian itsenäisesti. Esitetyt lausunnot ja mielipiteet eivät sido jätehuoltoviranomaista, mutta sen tulee ottaa niiden lakiperusteiset asiasisällöt huomioon siltä osin kuin niissä on esitetty perusteltuja näkemyksiä.

Strategisten tavoitteiden ja yritysvaikutusten arviointi sekä kuntien päätösten ennakoarviointimenettely

Päätös koskee yritysvaikutusten arvioinnin teettämistä.

Yritysvaikutusten arvioinnin teettämisellä ei ole erityisiä vaikutuksia ilmastotavoitteisiin eikä ihmisten terveyteen ja hyvinvointiin.

Yritysvaikutusten arvioinnilla voi olla vaikutuksia yrityksiin.

Kuljetusjärjestelmän muutoksesta tehdään päätös saapuneiden lausuntojen ja mielipiteiden sekä yritysvaikutusten arvioinnin tulosten perusteella myöhemmin.

Lisätietona jaetaan

- Yhteenvedo vastaanotetuista lausunnoista ja kannanotoista sekä vastineet, ei verkkojulkinen
- Saapuneet lausunnot, kannanotot ja mielipiteet, ei verkkojulkinen

- Tiedot saapuneista lausunnoista, kannanotoista ja mielipiteistä ja jätteenkuljetusjärjestelmä Ylä-Savossa kyselyn tulokset, julkinen
- Perusraportti, kysely jätteenkuljetusjärjestelmästä Ylä-Savossa, salassapidettävä JulkL 24,1 § 32) kohta

Vt. jätehuoltopäällikön päätösehdotus

Saapuneissa lausunnoissa on noussut esiin huoli nykyisin alueella toimivien jätteenkuljetusyritysten yritystoiminnan jatkumisesta ja pärjäämisestä kilpailutuksessa mahdollisen kuljetusjärjestelmän muutoksen myötä.

Lausunnot huomioon ottaen jätehuoltolautakunta jatkaa selvitystyötä yritysvaikutusten arvioinnilla ennen kuljetusjärjestelmästä päättämistä.

Yritysvaikutusten arviointi tilataan riippumattomalta asiantuntijalta ja hankinta kilpailutetaan Iisalmen kaupungin hankintaohjeen mukaisesti.

Asia valmistellaan yritysvaikutusten arvioinnin jälkeen päätöksentekoon.

Päätös

Vt. jätehuoltopäällikkö täydensi päätösehdotusta seuraavasti:
Riippumaton asiantuntija veloitetaan tekemään yhteistyötä alueen yrittäjäyhdistysten ja Iisalmen kaupungin elinkeinojohtajan kanssa yritysvaikutusten arviointia varten.

Hyväksyttiin vt. jätehuoltopäällikön täydennetty päätösehdotus.

Toimialajohtaja Kari Nissinen poistui tämän pykälän käsittelyn aikana klo 18.07.

Juho Pulkka poistui tämän pykälän käsittelyn aikana klo 18.20.

Muutoksenhaku

1 A. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Toimenpiteet, otteet

vt. jätehuoltopäällikkö

hankinta- ja logistiikka-asiantuntija

toimialajohtaja

Ylä-Savon jätehuoltolautakunta 1.3.2023 § 10

Aiempi otsikko: Jätteenkuljetusjärjestelmä-asianosaisten kuuleminen

Valmistelu

Valmistelijana jätehuoltopäällikkö Piia-Reetta Kiljunen, p. 040 661 7282

Tiivistelmä

Jätelain 32 §:n mukaan kunnan vastuulla on järjestää asumisessa syntyvän jätteen sekä kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvän yhdyskuntajätteen jätehuolto. Kunnan vastuulla on myös liikehuoneistossa syntyvä yhdyskuntajäte, jos se kerätään yhdessä asumisen tai kunnan hallinto- ja palvelutoiminnan jätteen kanssa.

Ylä-Savon jätehuoltolautakunta on käsitellyt jätteenkuljetusjärjestelmää vuonna 2013. Alueella on käytössä jätehuoltolautakunnan päätöksen (10.12.2013 § 47) mukaisesti kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus.

Jätelain 37 §:n mukaisesti kunnan on seurattava ja valvottava jätteenkuljetusjärjestelmästä tehdyn päätöksen täytäntöönpanoa ja sen edellytysten täyttymistä sekä tarvittaessa käsiteltävä jätteenkuljetusta koskeva asia uudelleen.

Jos jätelain 37.1 § ehdot täyttyvät, jätteenkuljetus voidaan järjestää kiinteistön haltijan kilpailuttamana.

Asiasta tehtyjen selvitysten perusteella jätelain 37.1 § ehdot kiinteistönhaltijan järjestämälle jätteenkuljetukselle eivät täyty toimialueella.

Kunnan on huolehdittava, että kunnallisella jätehuoltovastuulla olevan jätteen kuljetus järjestetään kiinteistön haltijan järjestämästä vastaanottopaikasta käsittelyyn. Jätteenkuljetuksessa on kyse julkisesta välttämättömyyspalvelusta, jonka on toimittava kaikissa oloissa, kaikkina aikoina ja kaikilla alueilla. Jätelain mukainen ensisijainen jätteenkuljetusjärjestelmä on kunnan järjestämä jätteenkuljetus (JL 36 §).

Jätelain 36 §:n mukaan kunnan on kiinteistöittäisten jätteenkuljetuspalvelujen hankintoja suunnitellussaan:

1. tehtävä markkinakartoitus;
2. määriteltävä tarjouspyynnössä jätteenkuljetuspalvelujen kesto;
3. hankinnat ajoitettava siten että kaiken kokoisilla yrityksillä on mahdollisuudet osallistua tarjouskilpailuihin;
4. Kuljetushankinnat on kilpailutettava osiin jaettuna siten, että useampi kuin yksi yritys voidaan valita palvelun tuottajaksi.

Uusi jätelaki tuli voimaan 19.7.2021. Jätelain muutoksen myötä kunta kilpailuttaa ja järjestää erilliskerättävien jätteiden kuljetuksen kiinteistöiltä kaikkialla Suomessa. Erilliskerättävien jätteiden osalta kuljetusjärjestelmä muuttuu niissä kunnissa, joissa kunta on siirtänyt

päätöksellään jätteiden erilliskeräyksen asuinkiinteistön haltijan järjestettäväksi. Täten Ylä-Savossa siirrytään kunnan järjestämään biojätteen kuljetukseen aikaisintaan 19.7.2023 ja viimeistään 19.7.2024 alkaen. Pienmetallijätteen ja pakkausjätteiden kuljetukset kunta järjestää 1.7.2023 alkaen.

Päätöksessä käsitellään kuntavastuun alaisia jätteitä, jotka määritellään jätelain 32 §:ssä. Sako- ja umpikaivolietteet rajataan tämän päätöksen ulkopuolelle.

Asian käsittely

Jätehuoltoviranomainen aloitti asian valmistelun keväällä 2022. Ylä-Savon jätehuoltolautakunta käsitteli kuljetusjärjestelmä asiaa kokouksessaan 14.6.2022. Jätehuoltolautakunta pyysi kunnilta lausuntoa sekä asetti kuljetusjärjestelmä asiaan liittyvät materiaalit julkisesti nähtäville jätehuoltolautakunnan ja toimialueen kuntien verkkosivuille ja varasi hallintolain 41 §:n mukaisen vaikutusmahdollisuuden mielipiteiden lausumiseen asiasta. Lisäksi avattiin kuntalaisille kysely asiaan liittyen.

Saapuneita lausuntoja ja mielipiteitä sekä kuntalaisille suunnatun kyselyn tuloksia käsiteltiin jätehuoltolautakunnassa 13.9.2022. Tällöin päätettiin, että ennen jätteenkuljetusjärjestelmästä päättämistä teetätetään yritysvaikutusten arviointi. Yritysvaikutusten arvioinnin suoritti Ympäristökonsultointi EcoChange Oy. Osana yritysvaikutusten arviointia suoritettiin alueen jätteenkuljetusyrityksille kysely.

Yritysvaikutusten arviointi raportista järjestettiin Ylä-Savon jätehuoltolautakunnan jäsenille ja alueen jätteenkuljetusyrityksille yhteinen keskustelutilaisuus 12.1.2023. Keskustelutilaisuudessa mukana olivat myös Iisalmen kaupungin elinkeinojohtaja,

yrittäjäyhdistysten edustaja ja kunnallisen jäteyhtiön toimitusjohtaja.

Jätteenkuljetusjärjestelmästä päättäminen

Jätteenkuljetus tulee järjestää ensisijaisesti kunnan järjestämänä jätteenkuljetuksena. Kunnan järjestämälle jätteenkuljetukselle ei ole lakisääteisiä edellytyksiä ja kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen voidaan siirtyä, vaikka kiinteistönhaltijan järjestämän jätteenkuljetuksen edellytykset täyttyisivät.

Jos kaikki jätelain 37.1 § ehdot täyttyvät voidaan jätteenkuljetus järjestää kiinteistönhaltijan kilpailuttamana. Edellytyksenä on, että seuraavat ehdot täyttyvät päättäessä kiinteistönhaltijan järjestämästä jätteenkuljetuksesta.

1. Alueella on tarjolla jätteenkuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin, ja
2. Kiinteistönhaltijan järjestämä jätteenkuljetus edistää jätehuollon yleistä toimivuutta kunnassa, tukee jätehuollon alueellista kehittämistä eikä aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, ja
3. kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetusjärjestelmän vaikutukset arvioidaan kokonaisuutena myönteisiksi ottaen huomioon vaikutukset kotitalouksien asemaan sekä yritysten ja viranomaisten toimintaan.

Jos päätetään siirtyä kiinteistönhaltijan järjestämästä jätteenkuljetuksesta kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen, päätöksessä on määrättävä kiinteistönhaltijan järjestämän jätteenkuljetuksen lakkaamisajankohdasta, joka voi olla aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua päätöksen tekemisestä.

Jätelain 37.1 § ehtojen täyttyminen

Jätehuoltoviranomaisen tekemän selvityksen (Jätehuoltopalvelut Ylä-Savon alueella) perusteella jätelain 37 § ehdot kiinteistön haltijan järjestämälle jätteenkuljetukselle eivät täyty.

Kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa neuvonta tehostuu ja asukkaiden asiointi helpottuu, kun kaikki palvelut voi tilata samasta paikasta.

Asukkaat eivät ole yhdenvertaisessa asemassa kunnan sisällä.

Jäteastoiden tyhjennysmaksut voivat alueella vaihdella asiakkaan kilpailutusvoiman ja alueen kilpailutilanteen mukaan.

Biojätteen, muovi-, kartonki- ja lasipakkausjätteen sekä metallin keräys siirtyy Ylä-Savon jätehuollon kuljettamaksi vuosina 2023-2024. Kiinteistönhaltijan järjestämään jätteenkuljetukseen jäisi vain sekajäte. Kaksoiskuljetusjärjestelmä ei edistä jätehuollon toimivuutta tai alueellista kehittämistä.

Kunnan järjestämässä kuljetuksessa voidaan tarjota seka- ja biojätteen monilokeropalvelua pientaloille ja syväkeräyspalvelua taloyhtiöille sekä voidaan kehittää korttelikeräyspisteitä. Lisäksi haja-asutusalueille voidaan perustaa aluekeräyspisteitä palvelemaan esimerkiksi hankalan kulkuyhteyden päässä olevia kiinteistöjä ja vapaa-ajan kiinteistöjä.

Nykyinen jätteenkuljetusjärjestelmä ei luo tarpeeksi vakaata ympäristöä kuljetusyritysten investoinneille ja kehittämiselle. Uusien yritysten tuleminen markkinoille muutoin kuin yritysostojen kautta on vaikeaa tai mahdotonta. Kunnan järjestämän kuljetuksen kilpailutuksissa huomioidaan eri kokoisten yritysten mahdollisuudet toimia markkinoilla. Kunnan järjestämä jätteenkuljetus lisää kilpailua ja edistää markkinoiden toimivuutta.

Ylä-Savon alueella jätteenkuljetukseen liittymisaste on heikko. Koko alueella vain 52 % kaikista yhden ja kahden asunnon taloista sekä vapaa-ajan kiinteistöistä on tilannut jätteenkuljetuksen. Yhden ja kahden asunnon taloista, joissa on asukkaita, on jätehuoltoon liittynyt 83 %. Koska liittymisvelvollisuus kunnalliseen jätehuoltojärjestelmään koskee kaikkia käytössä olevia ja käytettävissä olevia asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöjä, on todellinen jätehuoltoon liittymisaste yhden ja kahden asunnon taloista 64 %. Vapaa-ajan asuntojen osalta jätehuoltoon on liittynyt vain 12 %. Nykyisessä järjestelmässä jätteenkuljetukseen liittymättömien suuri osuus aiheuttaa roskaantumista ja lisää jätteiden hävittämistä polttamalla.

Jätehuoltoviranomaisen tehtäviin kuuluu seurata kiinteistöjen jätehuoltojärjestelyiden asianmukaisuutta. Jätehuoltoviranomainen pitää lakisääteistä jätteenkuljetusrekisteriä, jonne merkitään jätteenkuljetusyritysten toimittamat kuljetustiedot. Lisäksi rekisteriin merkitään hyväksytyt jätteenkuljetusten keskeytykset ja tiedot yhteisistä jäteastioista eli jätekimpoista.

Jätteenkuljetusrekisterin avulla jätehuoltoviranomainen seuraa alueen kiinteistöjen jätteenkuljetukseen liittymistä ja jätehuoltomääräyksien noudattamista. Kiinteistön haltijan järjestämässä kuljetuksessa seuranta on jälkikäteistä ja lisäksi vaatii suurta työmäärää. Kiinteistön haltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa jätehuoltoviranomaisella ei ole mahdollista kehottaa tehokkaasti asukkaita tilaamaan jätteenkuljetuksen kiinteistölleen. Lisäksi on käynyt ilmi, että osa jo aiemmin kehotetuista kiinteistöistä ovat irtautuneet uudelleen jätteen kuljetuksesta. Kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa jätteenkuljetuksen seuranta on helpompaa ja ajantasaisempaa jätteenkuljetusrekisteriin reaaliaikaisesti päivittyvien tyhjennystietojen ansiosta.

Lisäksi nykyinen kuljetusjärjestelmä työllistää paljon ympäristöviranomaisia. Jätehuoltoon liittymättömien kiinteistöjen hallintopakkomenettely on aikaa vievä prosessi, joka vaatii ympäristöviranomaiselta paljon resursseja. Kunnan järjestämän jätteenkuljetuksen myötä alueelle voidaan perustaa aluekeräyspisteverkosto, jolloin jätehuoltoon omalla astialla liittymättömät kiinteistöt osoitetaan ympäristönsuojeluviranomaisen toimesta aluekeräyspisteen käyttäjäksi ja näin jätelain vaatimus jokaisen kiinteistön kuulumisesta jätehuollon piiriin täyttyisi.

Jätteenkuljetuksia tilatessa ei kaikilta osin myöskään noudateta Ylä-Savon jätehuoltomääräyksiä. Kaikista jätehuoltoon liittyneistä kiinteistöistä ainakin 14 % liittynyt jätteiden keräykseen jätehuoltomääräysten vastaisella tyhjennysvälillä. Osalla kiinteistöistä tyhjennykset tapahtuvat ainoastaan tilauksesta.

Kunnan järjestämän kuljetuksen keskitetty kilpailutus ja optimoitu reititys alentaa CO₂ päästöjä.

Kuljetusjärjestelmäselvitys ja muu päätöksenteon pohjana oleva materiaali

Kuljetusjärjestelmäselvitys

Taustamuistio kuljetusjärjestelmäselvityksestä jätelain 37.1 § edellytysten täyttymiseksi on tehty virkatyönä.

Kuljetusjärjestelmäselvityksessä on käytetty alueen kuljetusyrityksiltä saatuja kuljetustietoja, jätehuoltoviranomaisen ylläpitämää jätehuoltorekisteriä sekä kirjallisia- ja verkkolähteitä. Lisäksi materiaalina on käytetty Jätteenkuljetusjärjestelmien vertailu ja arvio tulevaisuudesta Ylä-Savossa raporttia, jonka on tehnyt

ulkopuolinen konsultti. Tilaajana on ollut Iisalmen kaupungin
Konserni- ja elinvoimapalvelut / KESTO-hanke.

Lausunnot ja mielipiteet

Lausuntojen ja mielipiteiden osalta vastaanotettiin yksitoista lausuntoa, kolme kannanottoa ja yksi mielipide kuljetusjärjestelmä-asiasta. Lisäksi kuntalaisille oli avoinna verkkokysely kuljetusjärjestelmään liittyen. Jätehuoltoviranomaisen päätöksen tulee perustua ainoastaan jätelain tulkintaan. Kuntien ja muiden mielipiteen esittäjien kannanotot eivät voi olla ainoastaan päätöksenteon pohjana.

Yritysvaikutusten arviointi

Yritysvaikutusten arviointi on suoritettu ulkopuolisen konsultin toimesta. Mahdollisella jätteiden kuljetusten kilpailutuksella on arvioinnin mukaan 6 positiivista, 12 neutraalia ja 2 negatiivista vaikutusta. Negatiiviset vaikutukset on arvioitu vähäisiksi.

Vaikutusarviointi

Päätös toteuttaa strategian tavoitteita Inspiroiva Iisalmi, Ihana Iisalmi, Ihmeiden Iisalmi ja Kestävä kuntatalous. Päätös on pitkävaikutteinen ja sillä on myönteinen vaikutus ihmisten terveyteen ja hyvinvointiin. Päätöksellä on myönteisiä ilmastovaikutuksia sekä erityisiä vaikutuksia yritysten toimintaan.

Lisätietona jaetaan

- KESTO-hanke, Jätteenkuljetusjärjestelmien vertailu ja arvio tulevaisuudesta Ylä-Savossa
- Sekajätteen lajittelututkimus ja jäteastioiden täyttöastetutkimus Ylä-Savon jätehuolto Oy:n toiminta-alueella
- Jätehuoltopalvelut Ylä-Savon alueella- raportti
- Yhteenveto vastaanotetuista lausunnoista ja kannanotoista sekä vastineet, ei verkkojulkinen

- Saapuneet lausunnot, kannanotot ja mielipiteet, ei verkkojulkinen
- Tiedot saapuneista lausunnoista, kannanotoista ja mielipiteistä ja jätteenkuljetusjärjestelmä Ylä-Savossa kyselyn tulokset, julkinen
- Perusraportti, kysely jätteenkuljetusjärjestelmästä Ylä-Savossa, salassa pidettävä JulkL 24,1 § 32) kohta
- Sekajätteen jätteenkuljetusjärjestelmän muutoksen yritysvaikutusten arviointi Ylä-Savon jätehuoltoyrityksille, ei verkkojulkinen
- Sekajätteen jätteenkuljetusjärjestelmä yritysvaikutusten arviointi kuljetusyrittäjien vastaukset, salassa pidettävä JulkL 24,1 § 20) kohta
- Jätehuoltoon liittymisaste Ylä-Savossa

Jätehuoltopäällikön päätösehdotus

Ylä-Savon jätehuoltolautakunta päättää edellä esitettyjen selvitysten perusteilla, että koko jätehuoltolautakunnan toimialueella eli lisalmessa, Keiteleellä, Kiuruvedellä, Lapinlahdella, Pielavedellä, Sonkajärvellä ja Vieremällä poistutaan kiinteistön haltijan järjestämästä jätteenkuljetuksesta ja siirrytään kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen sekajätekeräyksen osalta.

Nykyinen kiinteistönhaltijan järjestämä jätteenkuljetusjärjestelmä lakkaa 31.12.2026 ja kunnan järjestämä jätteenkuljetus alkaa koko toimialueella 1.1.2027.

Ylä-Savon jätehuoltolautakunta laittaa kuljetusjärjestelmä päätöksen julkisesti nähtäville 2.3.2023-11.4.2023.

Kilpailutukset suoritetaan jätelain mukaisesti ja kunnallisen jäteyhtiön tulee suorittaa kattava markkinavuoropuhelu jätteenkuljetusyritysten kanssa ennen kilpailutuksia.

Päätös

Keskustelun kuluessa Eino Luukkonen esitti, että jätteenkuljetus järjestetään kiinteistönhaltijan järjestämänä edelleen eli kuten tähänkin asti. Eli ei kunnan järjestämänä jätteenkuljetusta sekajätteiden osalta myös vuoden 2026 ja eteenpäin. Jätelautakunta piti keskustelutilaisuuden sen perusteella mitä kokouksessa keskusteltiin, oli yksimielinen, että jatketaan kiinteistönhaltijan järjestämänä. Yrittäjäyys on tärkeää jokaiselle kunnalle ja kaupungille sekä kunnat ovat antaneet lausunnon puoltaen kiinteistönhaltijan sekajätteen järjestämänä.

Esitystä kannatti Arja Kärkkäinen, Tiina Tanskanen ja Juhani Kolari.

Puheenjohtaja totesi, että koska oli tehty esittelijän ehdotuksesta poikkeava, kannatettu ehdotus, on asiassa äänestettävä.

Äänestystavaksi hyväksyttiin nimenhuutoäänestys. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne, jotka kannattavat esittelijän päätösehdotusta äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat Eino Luukkosen esitystä, äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin. Suoritetussa äänestyksessä annettiin 0 JAA-ääntä ja 7 EI-ääntä (Väänänen, Luukkonen, Kärkkäinen, Kolari, Marttila, Mehtonen, Tanskanen).

Ylä-Savon jätehuoltolautakunnan päätökseksi tuli näin Eino Luukkosen esitys.

Jätehuoltopäällikkö Piia-Reetta Kiljunen jätti eriävän mielipiteen.

Juho Pulkka poistui tämän pykälän käsittelyn aikana klo 17.51. Kari Nissinen poistui tämän pykälän käsittelyn aikana klo 18.12.

Muutoksenhaku

3. Kunnallisvalitus

Toimenpiteet, otteet

Ylä-Savon kuntien kirjaamot / päätös nähtäville alueen kuntien tietoverkkoon

Ylä-Savon jätehuolto

MUUTOKSENHAKU VIRANOMAISEN PÄÄTÖKSESTÄ

3. Kunnallisvalitus

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen, kuntalaki 135,2 §.

Valituksen saa tehdä asianosainen eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa sekä kunnan jäsen. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Jos päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Valitus toimitetaan valitusajassa aukioloaikana 8 - 16.15

Itä-Suomen hallinto-oikeus

Minna Canthin katu 64, PL 1744, 70101 Kuopio

p. 029 56 42500, fax 029 56 4250,

ita-suomi.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitus on oltava perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsen ja kuntalain 137 § 2 momentissa tarkoitettu kunta on saanut päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosainen on saanut päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmantena päivänä sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Jos valitusajan viimeinen päivä on

pyhäpäivä, itsenäisyys- tai vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Valituksessa on oltava

- päätös, josta valitetaan sekä selvitys päivästä, josta valitusaika on alkanut
- valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite sekä mahdollinen sähköpostiosoite, johon asiaa koskevat kirjeet ja päätöksen voi lähettää
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan
- vaatimuksen perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos päätös ei kohdistu valittajaan.
- valittajan tai muun laatijan allekirjoitus. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituksen, siinä on mainittava laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite sekä mahdollinen sähköpostiosoite. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa tuomioistuinmaksulain mukaan.

Tiedoksianto ja lainvoimaisuus

Pöytäkirja on laitettu nähtäville 2.3.2023 Iisalmen kaupungin yleiseen tietoverkkoon <http://julkaisu.iisalmi.fi>.

Jos päätöksestä ei valiteta viimeistään 11.4.2023, se tulee lainvoimaiseksi 12.4.2023.

Kommentteja ja vastaehdotus kohtaan 13 § Sekajätteen jätteenkuljetusjärjestelmä.

1. Ehdotus jätteenkuljetusjärjestelmän muuttamisesta kunnalliseksi järjestelmäksi perustuu tehtyyn selvitykseen, johon tietoja ovat antaneet jäteyhtiön edustaja ja jätehuoltopäällikkö. Jätteenkuljetusjärjestelmän muutoksen perustelut ja KESTO hanke ovat sisällöltään **arvioita ja ennusteita**, ilman kunnollista faktaa. Tuloksia on tulkittu niin, että niistä voitaisiin vetää johtopäätöksiä, että siirtyminen kunnalliseen jätteenkuljetukseen olisi jollin lailla kannattavaa. Lisäksi perusteluissa ja varsinkin KESTO hankkeessa on ollut selviä virheitä, ainakin alalla toimivien yritysten mukaan. **Miksi tätä muutosta ajetaan väkisin eteenpäin, vaikka faktaa ei ole**, että muutos kannattaisi. Tehdyn selvityksen pohjalta annetaan ymmärtää, että nykyinen järjestelmä ei toimi, eikä täytä lain vaatimuksia. Kuitenkaan mitään faktaa näistä asioista ei ole esitetty, on vain arvioita ja selvityksen tilanneiden henkilöiden näkemyksiä.
2. **Nykyinen järjestelmä on toimiva**, miksi sitä pitäisi muuttaa? Miten voidaan tietää, että suunnitteilla oleva järjestelmä olisi yhtä hyvä tai parempi. Entä jos suunniteltu järjestelmä osoittautuukin huonommaksi. Yksittäinen kuntalainen ei voi irtaantua enää kunnallisesta järjestelmästä, vaikka haluaisikin. **Lähiajalta on näyttää**, miten kunnalliset jätteenkuljetukset itselleen alihintaan haalinut yritys ajautui konkurssiin, ja ihmisten jätteet jäivät monessa paikassa keräämättä. Kävi ilmi, että reititykset ja työturvallisuus olivat retuperällä, lisäksi ajoaikalakia oli rikottu. Kunnalliset jäteyhtiöt eivät voineet asiaa valvoa, vaikka olivat kilpailuttaneet yrityksen ja ostaneet palvelun.
3. **Jos siirryttäisiin** kunnalliseen jätteidenkuljetukseen, niin kuljetuksista **maksettava hinta tulisi nousemaan, asiakaspalvelu ja muiden oheispalvelujen saatavuus tulisi huononemaan**. Tästä olisi selkeästi haittaa kuntalaisille. Tällä hetkellä on selvittämättä mitä muutos aiheuttaisi jätehuoltolautakunnan, viranhaltijoiden ja jätehuoltoyhtiön toimintoihin. Kuinka monta ihmistä olisi tarve palkata hoitamaan asiakaspalvelua ja mitä uusien virkojen perustaminen maksaisi jäsenkunnille ja kuntalaisille. Mitä järjestelmien ja laitteiden hankkimisia muutos vaatisi. Millä lailla asiakaspalvelu saataisiin hoidettua, että se palvelisi riittävästi kuntalaisia. Pelkkä 8-15 puhelinpäivystys ei ole riittävä asiakaspalvelun taso.
4. **Vapaan markkinatalouden ja ihmisten itsemääräämisoikeuden murentaminen on väärin**. Palveluiden kunnallistaminen on väärä suunta. Ennen pitäisi mahdollistaa yritysten kilpailua ja ihmisten vapaata valinnanmahdollisuutta. Moni kuntalainen on valmis maksamaan erilaisista tavaroista tai palveluista enemmän, jos voin ostaa ne oman alueen yrittäjältä. Useat meistä haluavat tukea oma kunnan elinvoimaisuutta ja pitää huolta siitä, että tulevaisuudessakin palveluja on saatavilla ja kunta pysyy hengissä. Millään Ylä-Savon kunnalla ei ole varaa menettää yhtään yritystä tai sen työntekijöitä. Yksittäisten ja eri kokoisten yritysten pysyminen palvelukentässä ja uusien yritysten syntyminen, on ainut mahdollisuus, jos haluamme jatkossakin kehittää kierrätystä ja oheispalvelujen tuottamista.
5. **Harhaanjohtava ja erittäin huonosti tehty yritysvaikutusten arviointi**. Lautakunnassa sovimme, että yritysvaikutusten arviointiin valittavalta konsulttifirmalta edellytetään yhteydenottoa paikallisiin yrittäjäjärjestöihin. Konsultti oli yhteydessä ainoastaan Savon Yrittäjien Mia Simpaseen, joka kysyi paikallisyhdistysten puheenjohtajilta mielipidettä asiaan. Vastausaikaa oli vain yksi ilta klo 16. jälkeen seuraavaan aamuun. Tämä ei toteutunut kuten lautakunta edellytti. Konsultin ammattitaito tehdä arviointia oli selvästi puutteellinen. Saatu yhteen veto oli epäselvä, eikä siitä voitu tehdä oikein mitään johtopäätöstä. Miten käy paikallisten yritysten, jos tämä muutos tehdään?
6. **Lakiin kirjatut edellytykset täyttyvät**. Jätelain määräykset, joista muutoksessa viimekädessä pelkästään on kysymys, täyttyvät selkeästi. Jätelakiin on kirjattu:

37 § (15.7.2021/714)

Kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus

Kunta voi päättää, että 32 §:n 1 momentissa tarkoitettussa toiminnassa syntyvän sekalaisen yhdyskuntajätteen ja 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetun saostus- ja umpisäiliölietteen kiinteistöittäinen kuljetus järjestetään kunnassa tai sen osassa siten, että kiinteistön haltija sopii siitä jätteen kuljettajan kanssa, jos:

1) näin järjestetty jätteenkuljetus täyttää 35 §:n 2 momentissa säädetyt edellytykset; **Kiinteistöittäinen jätteenkuljetus on järjestämistavasta riippumatta järjestettävä niin, että tarjolla on jätteen kuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin.**

Kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa on noudatettava kunnan jätehuoltomääräyksiä. Jäte on toimitettava kunnan määräämään vastaanotto- tai käsittelypaikkaan.

Kunta voi päättää, että sekalaisen yhdyskuntajätteen kiinteistöittäistä jätteenkuljetusta ei järjestetä alueella, jossa on hankalat kulkuyhteydet, vähän jätteen haltijoita tai vähän kuljetettavaa jätettä, jollei kuljetusta ole ympäristö- tai terveyssyistä pidettävä tarpeellisena.

2) jätteenkuljetus edistää jätehuollon yleistä toimivuutta kunnassa, tukee jätehuollon alueellista kehittämistä eikä aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle;

3) päätöksen vaikutukset arvioidaan kokonaisuutena myönteisiksi ottaen erityisesti huomioon vaikutukset kotitalouksien asemaan sekä yritysten ja viranomaisten toimintaan.

Jos kunta päättää siirtyä kiinteistön haltijan järjestämästä jätteenkuljetuksesta kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen, päätöksessä on määrättävä kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen lakkaamisajankohdasta, joka voi olla aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua päätöksen tekemisestä. Kunta voi kuitenkin päättää aikaisemmasta lakkaamisajankohdasta alueella, jolla jätteenkuljetuspalvelua ei ole tarjolla tai sen saatavuus on merkittävästi heikentynyt ja tästä voi seurata roskaantumista taikka haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle.

Kunnan on seurattava ja valvottava 1 momentissa tarkoitetun päätöksen täytäntöönpanoa ja sen edellytysten täyttymistä sekä tarvittaessa käsiteltävä jätteenkuljetusta koskeva asia uudelleen.

Perustelut miksi edellä olevat kolme kohtaa täyttyvät.

1. **Tarjolla on jätteenkuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti, sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin.** On käynyt ilmi viimeaikaisten lautakunnan kokousten perusteella, että valituksia jätteiden kuljetuksista ei ole tullut muualta kuin Pielavedeltä. Jätehuoltopäällikkö on itse näin kertonut. Yrityksiä on jokaisella alueella, eli palvelujen saatavuus on kattavaa. Yksittäiset ongelmat, kuten Pielavedellä oli vastikään saattavat tapahtua huolimatta siitä, kuka on palvelun tilannut. Pielaveden tilanne olisi tapahtunut myös, jos kunta olisi ajot tilannut. Jätteiden kuljetuksessa on varmasti ajoittaisia ongelmia keliolosuhteiden takia lähes kaikissa yrityksissä. Joskus on ongelman aiheuttaja asiakas, joka ei ole huolehtinut jäteastiaa oikeaan paikkaan, tai jokin muu maastossa oleva este aiheuttaa ongelmia. Täydellistä suoritusta ja 100 % kattavaa ja toimivaa järjestelmää ei varmasti saada aikaiseksi, vaikka tilaajana olisi valtio, kunta tai kuka tahansa meistä.

Syrjimättömät ehdot liittyvät palvelun hintaan ja tyhjennyskertoihin. Vapaassa markkinassa kysyntä ja tarjonta elävät tarpeen mukaan. Mikäli kunta hankkii palvelun kuntalaisen puolesta, ei syrjimättömyys enää toteudu. Asiakas, joka haluaa tietyn tyhjennysvälin, esim. ahkeran kierrätyksen takia, ei sitä saa, koska alueella ajetaan tietyt ajokerrat ja kaikki maksavat tyhjennyksen oli rosкасäiliö täynnä tai ei. Mikäli joku asiakas haluaa säiliönsä useammin tyhjennetyksi, ei tämä

onnistu, koska yritys on jo suunnitellut reittinsä tilauksen mukaan, eikä yrityksillä ole ylimääräisiä autoja ja kuskeja odottamassa yksittäisiä ylimääräisiä ajoja.

Mitään lisäpalveluita ei asiakas enää voi tilata, koska yrityksen urakassa on sovittuna vain tietyt tyhjennykset tiettyinä aikoina, tiettyyn hintaa. Mahdollisuus ostaa lisäpalveluita, kuten roskalavat, lietteiden tyhjennys, roska-astioiden myynti, vuokraustoiminta jne. todennäköisesti poistuu, koska markkinoilta häviää yrityksiä, eikä isot urakan voittaneet yritykset mahdollisesti pysty niitä tuottamaan.

Syrjimättömyys hinnan, eli asiakkaille tulevan kustannuksen osalta tulee muuttumaan huonompaan suuntaan. Nyt ihmiset, jotka ovat valinneet asuinpaikakseen syrjäisen seudun, ovat itse valinneet tietoisesti asuinpaikkansa ja ymmärtävät, että syrjässä asumisessa on omat kustannuksensa. Mitään kuljetuspalveluja ei saa syrjäiselle alueella samaan hintaan kuin taajamaan. (esim. taksit ja muut kotiinkuljetuspalvelut). Toisaalta taajamassa asuvat ovat valinneet asuinpaikkansa tietäen, että keskustassa tai sen tuntumassa asuminen on edullisempaa palvelujen saatavuuden osalta. Tämä käännetään kunnallisessa jätteiden kuljetuksessa päälle, eli ne, jotka nyt ovat saaneet jätteensä edullisemmin kuljetettua joutuvat maksamaan myös niiden jätteiden kuljetusta, jotka tällä hetkellä maksavat siitä enemmän. Kunnallinen jätteiden kuljetus ei ole ketään syrjimäntä, vaan päinvastoin. Kohtuullisten hintojen toteutuminen kunnallisessa jätteiden kuljetuksessa on hyvin epätodennäköistä. Kilpailun vähentyessä yritysten lopettaessa, tulee tarjousten hinnat nousemaan. Tämä ei välttämättä näy ensimmäisessä kilpailutuksessa, mutta tulevissa varmasti näkyy. Lisäksi kunnalliset hankinnat valitettavasti ovat yleensä yritysten ja yksityisten kilpailuttamia hankintoja selvästi kalliimpia.

2. Toinen jätelain vaatimus, **eli jätteenkuljetus edistää jätehuollon yleistä toimivuutta kunnassa, tukee jätehuollon alueellista kehittämistä eikä aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle**, toteutuu jäsenkuntien alueella. Yritykset ovat olleet oma-aloitteisia kierrätyksen edistäjiä. Yritysten asiakaspalvelu on mahdollistanut asukkaiden omaehtoisen osallistumisen jätteiden lajitteluun ja kiinnostuksen omien jätemäärien pienentämiseen. Vain ihmisten osallisuudella jätteiden lajittelu ja jätemäärät ovat mahdollista saada parempaan hallintaan.

Alueella toimivat yritykset edistävät jätehuollon yleistä toimivuutta ja tukevat jätehuollon alueellista kehittämistä.

EU:n jätedirektiivin mukaan on pyrittävä ensisijaisesti minimoimaan jätteiden synty. Syntyneet jätteet on pyrittävä käsittelemään seuraavassa järjestyksessä: 1) ehkäiseminen/vähentäminen, 2) uudelleenkäyttö, 3) kierrätys materiaalina, 4) hyödyntäminen esim. energiana, 5) loppukäsittely. Kunnallinen jätteiden kuljetus ei kannusta kolmeen ensimmäiseen tavoitteeseen, vaan vasta neljanteen, eli jätteiden käyttämiseen energiana. Mikäli "yhteiskunta" hoitaa asian, ei vastuu enää ole yksilöllä. Mikäli ihminen pakotetaan maksamaan jotain, johon hänellä ei ole vaikutusmahdollisuutta, on riski, että väärinkäytökset lisääntyvät. Sekajätteeseen menee todennäköisesti enemmän kierrätettävää materiaalia silloin, kun ihmisen jätteistä vastaa joku toinen ja ihminen on pakotettu maksumieheksi.

EU on asettanut jäsenmailleen paineita tekemällä jätesäädöspaketin, jonka keskeisinä tavoitteina on vähentää jätteen määrää ja lisätä uudelleenkäyttöä ja kierrätystä. Uudistetun jätedirektiivin mukaan esimerkiksi Suomessa yhdyskuntajätteestä tulee kierrättää 55 % vuonna 2025, 60 % vuonna 2030 ja 65 % vuonna 2035. Suomi on valitettavasti tällä hetkellä jäämässä näistä tavoitteista.

Yhdyskuntajätteen kierrätysaste on viime aikoina ollut laskusuunnassa. Vuonna 2022 se oli 43,7 %, kun se vuonna 2021 oli 48,2%. Tämä on huono suunta.

Kierrätysasteen laskun syitä on useita. Yksi syy on sekajätteen määrän kasvu. Myös biojätteen ja pakkausjätteen kierrätys on laskenut.

Kierrätysasteen parantamiseksi on tehtävä useita toimenpiteitä. Ihmisten on lajiteltava jätteensä paremmin ja kierrätettävä enemmän. Kunnalliseen jätteidenkuljetukseen siirtyminen ei tue tätä tavoitetta.

3. Kolmas jätelain kohta, jota tulee tarkastella: **"päätöksen vaikutukset arvioidaan kokonaisuutena myönteisiksi ottaen erityisesti huomioon vaikutukset kotitalouksien asemaan sekä yritysten ja viranomaisten toimintaan"**. Tämä kohta täyttyy myös. Edellä on jo mainittu monta seikkaa, joiden takia kokonaisuutena ei ole järkevää siirtyä uuteen kuljetusjärjestelmään. Jätteiden kuljetus kiinteistöjen omana hankintana on toiminut kokonaisuutena hyvin. Mikään seikka ei ole tuonut

selvästi esille, että kokonaisuudessa olisi ollut ongelmia. Yksittäisiä ongelmia on varmasti aina, eikä mikään järjestelmä ole täydellinen. Mitään etua nykyiseen verrattuna ei kuitenkaan saataisi, jos siirryttäisiin kunnalliseen jätteiden kuljetukseen. Ennen edellistä asian käsittelyä tehdyissä kyselyissä ja lausuntopyynnöissä oli selvästi nähtävissä, että kuntalaiset olivat nykyisen järjestelmän kannalla, sekä useat kunnat olivat nykyisen järjestelmän kannalla. Näillä seuduilla on totuttu ostamaan omalta kylältä ja pitämään palvelut lähellä. Ihmisten tahto toteutuu nykyisellä järjestelmällä.

Ehdotamme, että lautakunta hylkää tehdyn ehdotuksen jätteenkuljetusjärjestelmän muuttamisesta kunnalliseksi jätteenkuljetusjärjestelmäksi ja pysytään edelleen nykyisessä järjestelmässä kehittäen sitä yhdessä paikallisten yritysten kanssa. Meidän on järkevämpää kehittää kierrätystä ja pyrkiä vähentämään jätemääriä, kuin lisätä polttoon menevän jätteen määrää.

Viranomaisten ja jätehuoltolautakunnan tulee jatkossakin toimia hyvässä yhteistyössä alueen yrittäjien kanssa ja pyrkiä kehittämään uusia innovaatioita, sekä kannustaa yrityksiä kehittymään ja kehittämään jätteiden kierrätystä, lajittelua ja jätemäärien hallintaa.

lisämessä 11.4.2024

MUUTOKSENHAKU VIRANOMAISEN PÄÄTÖKSESTÄ

1. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta

- A. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.
- B. Hallintopäätöksestä ei saa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 6 § 2 momentin mukaan hakea muutosta valittamalla.
- C. Päätöksestä ei saa tehdä hankintalain mukaista hankinto-oikaisua, koska uudella päätöksellä ei ole muutettu tarjouksen tehneiden oikeudellista asemaa.
- D. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta muulla perusteella.

2. Oikaisuvaatimus

Päätökseen tyytymätön saa hakea päätökseen oikaisua, kuntalaki 134,1 §.

Oikaisuvaatimuksessa on oltava

- vaatimus perusteineen
- vaatimuksentekijän yhteystiedot sekä mahdollinen sähköpostiosoite, johon asiaa koskevat kirjeet ja päätökset voi lähettää
- tekijän allekirjoitus. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä asianosainen eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa sekä kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimus toimitetaan oikaisuvaatimusajassa aukioloaikana 9 - 15.30

Iisalmen kaupunki / kirjaamo

PL 10 / Pohjolankatu 14, 74101 IISALMI

kirjaamo@iisalmi.fi

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsen ja kuntalainen 137 § 2 momentissa tarkoitettu kunta on saanut päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosainen on saanut päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmantena päivänä sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyys- tai vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

3. Kunnallisvalitus

Iisalmen kaupunki

p. 017 272 31

kirjaamo@iisalmi.fi,

etunimi.sukunimi@iisalmi.fi

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen, kuntalaki 135,2 §.

Valituksen saa tehdä asianosainen eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa sekä kunnan jäsen. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Jos päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Valitus toimitetaan valitusajassa aukioloaikana 8 - 16.15

Itä-Suomen hallinto-oikeus

Minna Canthin katu 64, PL 1744, 70101 Kuopio

p. 029 56 42500, fax 029 56 4250,

ita-suomi.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitus on oltava perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsen ja kuntalain 137 § 2 momentissa tarkoitettu kunta on saanut päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosainen on saanut päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmantena päivänä sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyys- tai vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Valituksessa on oltava

- päätös, josta valitetaan sekä selvitys päivästä, josta valitusaika on alkanut
- valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite sekä mahdollinen sähköpostiosoite, johon asiaa koskevat kirjeet ja päätöksen voi lähettää
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan
- vaatimuksen perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos päätös ei kohdistu valittajaan.
- valittajan tai muun laatijan allekirjoitus. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituksen, siinä on mainittava laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite sekä mahdollinen sähköpostiosoite. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa tuomioistuinmaksulain mukaan.

Iisalmen kaupunki

p. 017 272 31

kirjaamo@iisalmi.fi,

etunimi.sukunimi@iisalmi.fi

4. Hallintovalitus

Valittamalla saa hakea muutosta päätökseen, jolla viranomainen on ratkaissut hallintoasian tai jättänyt sen tutkimatta, laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 6,1 §.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Hallintovalituksen saa tehdä asianosainen eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa sekä se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomainen saa valittaa myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi. Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen saa hakea muutosta vain oikaisuvaatimuksen tekijä. Jos hallintopäätöstä on oikaisuvaatimusmenettelyssä muutettu tai se on kumottu, oikaisuvaatimukseen annetusta päätöksestä saa valittaa kaikki asianosaiset.

Valitus toimitetaan valitusajassa aukioloaikana 8 - 16.15

Itä-Suomen hallinto-oikeus

Minna Canthin katu 64, PL 1744, 70101 Kuopio

p. 029 56 42500, fax 029 56 42501

ita-suomi.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitus on oltava perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Asianosainen on saanut päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmantena päivänä sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyys- tai vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Valituksessa on ilmoitettava

- valittajan nimi, ammatti, asuinpaikka ja postiosoite sekä mahdollinen sähköpostiosoite, johon asiaa koskevat kirjeet ja päätöksen voi lähettää
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan
- vaatimuksen perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan
- valittajan tai muun laatijan allekirjoitus. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituksen, siinä on mainittava laatijan ammatti, asuinpaikka ja postiosoite sekä mahdollinen sähköpostiosoite. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.

Iisalmen kaupunki

p. 017 272 31

kirjaamo@iisalmi.fi,

etunimi.sukunimi@iisalmi.fi

Valitukseen on liitettävä

- päätös, josta valitetaan
- selvitys päätöksen tiedoksisaantipäivästä tai päivästä, josta valitusaika on alkanut
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jos niitä ei ole aikaisemmin toimitettu

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa tuomioistuinmaksulain mukaan.

4 A. Hallintovalitus jätelain mukaan

Valittamalla saa hakea muutosta päätökseen, jolla viranomainen on ratkaissut hallintoasian tai jättänyt sen tutkimatta, laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 6,1 §.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Valitusoikeus on

- 1) sillä, jonka oikeutta tai etua asia saattaa koskea
 - 2) rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristö- tai terveysvaikutukset ilmenevät
 - 3) toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristö- tai terveysvaikutukset ilmenevät
 - 4) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella.
- Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella on lisäksi oikeus valittaa yleisen edun valvomiseksi sellaisesta päätöksestä, jolla hallinto-oikeus on muuttanut sen tekemää päätöstä tai kumonnut päätöksen.

Valitus toimitetaan valitusajassa aukioloaikana 8 - 16.15

Itä-Suomen hallinto-oikeus

Minna Canthin katu 64, PL 1744, 70101 Kuopio

p. 029 56 42500, fax 029 56 42501

ita-suomi.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitus on oltava perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Asianosainen on saanut päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmantena päivänä sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyys- tai vapunpäivä, joulukuun 25 päivä tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen

toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Valituksessa on ilmoitettava

- valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite sekä mahdollinen sähköpostiosoite, johon asiaa koskevat kirjeet ja päätöksen voi lähettää
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan
- vaatimuksen perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan
- valittajan tai muun laatijan allekirjoitus. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituksen, siinä on mainittava laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite sekä mahdollinen sähköpostiosoite. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, josta valitetaan
- selvitys päätöksen tiedoksisaantipäivästä tai päivästä, josta valitusajka on alkanut
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jos niitä ei ole aikaisemmin toimitettu

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa tuomioistuinmaksulain mukaan.

5. Muutoksenhaku kansallisen kynnysarvon alittavissa hankinnoissa

Hankintalain mukainen hankinto-oikaisu ja kuntalain mukainen oikaisuvaatimus

Päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä annettuun ratkaisuun tyytymätön voi tehdä hankintayksikölle hankintalain 133 § mukaisen hankinto-oikaisun tai kuntalain 134 § mukaisen oikaisuvaatimuksen. Nämä voi tehdä tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja ja osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa eli asianosainen. Kuntalain mukaisen oikaisuvaatimuksen voi lisäksi tehdä kunnan jäsen. Jos oikaisuvaatimuksesta ei ilmene, kumman lain nojalla se on tehty, käsitellään vaatimus hankintalain mukaisena hankinto-oikaisuna.

Hankintalailla tarkoitetaan lakia julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista.

Hankinto-oikaisu ja oikaisuvaatimus toimitetaan oikaisuvaatimusajassa

aukioloaikana 9 - 15.30

Iisalmen kaupunki / kirjaamo

PL 10 / Pohjolankatu 14, 74101 IISALMI

kirjaamo@iisalmi.fi

Oikaisua on vaadittava 14 päivän kuluessa päätöksen tai muun ratkaisun tiedoksiannosta. Oikaisu on oltava perillä oikaisuajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Iisalmen kaupunki
p. 017 272 31
kirjaamo@iisalmi.fi,
etunimi.sukunimi@iisalmi.fi

Asianosainen on saanut hankintapäätöksen oheisasiakirjoineen tiedoksi

1. sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä sinä päivänä, jolloin päätös on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä muusta seikasta, jonka perusteella viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.
2. lähetettäessä postitse seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto on tapahtunut saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Kunnan jäsen ja kuntalain 137 § 2 momentissa tarkoitettu kunta on saanut päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyys- tai vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa oikaisuvaatimusviranomaiselle ensiksi seuraavana arkipäivänä. Hankintoaikaisissa ja oikaisuvaatimuksissa on oltava

- vaatimus perusteluineen
- hakijan nimi ja kotikunta. Jos joku käyttää hakijan puhevaltaa tai hakemuksen laatija on joku muu, on hakemuksessa ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, johon asiaa koskevat kirjeet ja päätöksen voi lähettää.
- hakijan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.
- päätös, johon oikaisua haetaan kopiona tai alkuperäisenä
- asiakirjat, joihin vedotaan
- valtakirja, jos asiamies ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja

Hakemuksen voi tuoda kirjaamoon tai lähettää postitse tai sähköpostilla.

Hankinta-asiakirjojen julkiseksi tuleminen

Hankinta-asiakirjat tulevat julkisiksi siltä osin kuin ne eivät ole salassa pidettäviä, kun hankintasopimus on allekirjoitettu.

Asianosaisella on oikeus ennen hankintasopimuksen allekirjoitusta saada tieto toisen tarjoajan tarjouksen sisällöstä lukuun ottamatta liike- ja ammattisalaisuuksia. Asianosaiset saavat kuitenkin tiedot liikesalaisuutena pidetyistä hinnoista.

6. Muutoksenhaku kansallisen kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa

Hankintalain mukaiset hankintoaikaisu ja valitus markkinaoikeudelle

Päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi tehdä hankintalain 133 § mukaisen hankintoaikaisun tai hankintalain 145 § mukaisen valituksen markkinaoikeudelle.

Hankintalailla tarkoitetaan lakia julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista.

I Hankintaoikaisu

Hankintaoikaisua voi vaatia kirjallisesti hankintayksiköltä tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa eli asianosainen.

Hankintaoikaisuvaatimus toimitetaan oikaisuvaatimusajassa aukioloaikana 9 - 15.30

Iisalmen kaupunki / kirjaamo

PL 10 / Pohjolankatu 14, 74101 IISALMI

kirjaamo@iisalmi.fi

Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa päätöksen tai ratkaisun tiedoksisaannista. Hankintaoikaisu on oltava perillä oikaisuajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Asianosainen on saanut hankintapäätöksen oheisasiakirjoineen tiedoksi

1. sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä sinä päivänä, jolloin päätös on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä muusta seikasta, jonka perusteella viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.
2. lähetettäessä postitse seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto on tapahtunut saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Hankintaoikaisuvaatimuksen vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

Hankintaoikaisuvaatimuksessa on oltava

- vaatimukset perusteineen
- asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne ole hankintayksikön hallussa
- hakijan nimi ja kotikunta
- jos joku käyttää hakijan puhevaltaa tai hakemuksen laatija on joku muu, on hakemuksessa ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat kirjeet ja päätöksen voi lähettää
- valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.

II Valitus markkinaoikeuteen

Valitusoikeus

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi valittaa markkinaoikeuteen päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tekemästä ratkaisusta, jolla on

Iisalmen kaupunki

p. 017 272 31

kirjaamo@iisalmi.fi,

etunimi.sukunimi@iisalmi.fi

vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan.

Hankintalain 146 § mukaan markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee

- 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua
- 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin tai
- 3) sitä, että kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan tai dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea valittamalla muutosta, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa. Lupa on myönnettävä, jos

- 1) asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää tai
- 2) siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Valitusaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon päätöksestä, jollei toisin säädetä.

Valitus on **tehtävä 30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa.

Valitus on **tehtävä kuuden kuukauden kuluessa** hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Asianosainen on saanut hankintapäätöksen oheisasiakirjoineen tiedoksi

1. sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä sinä päivänä, jolloin päätös on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä muusta seikasta, jonka perusteella viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.
2. lähetettäessä postitse seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto on tapahtunut saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Valituksen sisältö

Valituksessa on oltava

- päätös, johon haetaan muutosta alkuperäisenä ja jäljennöksenä sekä selvitys tiedoksisaantipäivästä tai muu selvitys valitusajan alkamispäivästä
- vaatimukset ja niiden perusteet
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa
- puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan ja dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymisen osalta

selvitys, minkä vuoksi käsittelylupa tulee myöntää.

- hakijan nimi ja kotikunta
- jos joku käyttää hakijan puhevaltaa tai hakemuksen laatija on joku muu, on hakemuksessa ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat kirjeet ja päätöksen voi lähettää
- valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus. Sähköpostilla lähetettävää tai sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, jos sen alkuperäisyyttä ei ole syytä epäillä.
- valtakirja, jos asiamies ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja

Valitusviranomainen

Valitus markkinaoikeuteen toimitetaan sen aukioloaikana 8.00-16.15

Markkinaoikeus

Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

p. 029 56 43300, fax 029 56 43314, markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä. Itse tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyys- tai vapunpäivä, joulukuun juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensiksi seuraavana arkipäivänä.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Valittajan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle valittamisesta markkinaoikeuteen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa I mainittuun osoitteeseen.

Hankinta-asiakirjojen julkiseksi tuleminen

Hankinta-asiakirjat tulevat julkisiksi siltä osin kuin ne eivät ole salassa pidettäviä, kun hankintasopimus on allekirjoitettu.

Asianosaisella on oikeus ennen hankintasopimuksen allekirjoitusta saada tieto toisen tarjoajan tarjouksen sisällöstä lukuun ottamatta liike- ja ammattisalaisuuksia. Asianosaiset saavat tiedot liikesalaisuutena pidetyistä hinnoista.

Odotusaika hankintasopimuksen tekemiselle EU-kynnysarvon ylittävässä hankinnassa

Hankintayksikkö voi tehdä hankintasopimuksen EU-kynnysarvon ylittävässä hankinnassa aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedoksi hankintayksikön päätöksen ja valitusosoituksen markkinaoikeudelle.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu tuomioistuimessa tuomioistuinmaksulain mukaan.

Iisalmen kaupunki

p. 017 272 31

kirjaamo@iisalmi.fi,

etunimi.sukunimi@iisalmi.fi

7. Muutoksenhaku yksityisoikeudellisissa riita- tai rikosasioissa

Päätös sisältää yksityisoikeudellisia ratkaisuja, jotka on säädetty ratkaistavaksi myös muulla kuin hallinto- tai kunnallisvalituksella.

Käräjäoikeudet käsittelevät rikos-, riita- ja hakemusasioita. Päätöksiin haetaan muutosta kirjallisella haastehakemuksella

Pohjois-Savon käräjäoikeus, Oikeus- ja Poliisitalo
Suokatu 44, 70110 Kuopio / PL 44, 70101 Kuopio
p. 029 56 48503, 029 56 48500 vaihde, fax 029 56 48505
pohjois-savo.ko@oikeus.fi

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu tuomioistuimessa tuomioistuinmaksulain mukaan.